

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. oostale i gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 49 (9051)

TRST, sobota, 1. marca 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropl.

ADO KONT NA KONFERENCI O IZSELJENSTVU

Beneški Slovenci v boju za obstoj

V posegu, ki ga je imel Kont v komisiji, ki ji je predsedoval minister Andreotti, je zahteval priznanje narodnostnih pravic beneških Slovencev

RIM, 28. — Vsestranska konferenca o izseljenstvu gre h kraju. Zaključila se bo jutri z odobritvijo dokumentov, ki so jih pripravile tri komisije. Preteklo noč je v komisiji, ki ji je predsedoval proračunski minister Andreotti, govoril tudi predstavnik Zveze slovenskih izseljencev iz Furlanije - Julijske krajine ADO Kont. Seje se je udeležil tudi deželni odbornik Furlanije - Julijske krajine Dal Mas, ki je Kontu po njegovem posegu o dramatičnem položaju, v katerem se nahaja prebivalstvo v hribovski Furlaniji in se posebno prebivalstvo Beneške Slovenije in nadaljeval: «Na tem ozemlju vidimo pokrajino živi slovenska manjšina v izredno težkem položaju. Zadošča sja priletek, da znaša osebni dohodek v Benečiji 90.000 lir in da je eden najbolj nizkih v Italiji. 70 odstotkov prebivalstva se je izselilo.»

Potem ko je Kont govoril o zvestosti prebivalstva Beneške Slovenije, o njegovi udeležbi v prvi in drugi svetovni vojni, o boju beneških Slovencev proti nacizmu in fašizmu, je poudaril, «da to prebivalstvo živi v tem težkem položaju samo zato ker govori jezik, ki ni italijanski». «V Dolini Aosta francoska manjšina dela in živi v miru na svoji zemlji. Isto velja za nemško manjšino v deželi Tridintinska - Gornje Poaddje. To velja tudi za del slovenske manjšine v tržaški in gorški pokrajini, ki je zaščiten z mednarodnimi dogovori. Toda slovensko manjšino v videmski pokrajini se je hotelo raznaroditi in za dosego tega cilja so se uporabljali vsa sredstva: Obubožanje dežele, ki je posledica izseljevanja, represija in bolj ali manj nasilno ustrahovanje. Kot da to ne bi bilo dovolj, so nam vsilili še vojaške služnosti, zaradi katerih je onemogočen kmetijski razvoj in gospodarski razvoj naselja. V Rimu se ne ve, ali se noče vedeti nič o teh vprašanjih, medtem ko se deželni upravi ne prepušča pravica, da bi te stvari sama reševala. To silijo ljudi v tujino. Kriza torej postaja izredno huda zlasti sedaj, ko je zajela celo Evropo.

Danes je v tujini mnogo naših izseljencev brez dela in se ne morejo vrniti v svoj domači kraj, kjer bi se slabše živeli. Dežela Furlanija - Julijska krajina je z zakonom določila nekatere ugodnosti in pomoč izseljencem, ki se vračajo. To je zelo lepo in dobro. Toda izseljenci se vračajo samo takrat, ko vedo, da bodo v domačem kraju lahko dostojno živeli. Zato je treba komunistični spremeni vso dosedajšo politiko do prebivalstva naših krajev. Uradno je treba priznati slovensko manjšino in ji v vsestranskim in deželnim zakonih omogočiti, da bo živela na svoji zemlji. Menim da zaradi tega ni treba spreminjati ustave, kot nekateri to trdijo. Mi zahtevamo, da se uresniči italijanska ustava, da se spoštuje njen člen 6, ki pravi, da italijanska republika štiti s posebnimi zakoni jezikovne manjšine. Če bomo spoštovali to načelo, bomo lahko začeli resno govoriti o povratku dveh tretjin našega prebivalstva, ki je sedaj prisiljeno živeti in delati v tujini. Samo tako bo republika in antifašistična Italija delno plačala svoj dolg in krivice, ki jih je storila tem prebivalstvu, ki je mnogo dalo, a zelo malo dobilo.

Tudi delegat izseljencev iz Beneške Slovenije Dino Del Medico je sinoti govoril o vprašanjih beneških Slovencev, o njihovem boju za obstoj in o hudem raznarodovalnem pritisku, ki ga že toliko časa prenašajo. Del Medico je o vsem tem in o življenju izseljencev iz Beneške Slovenije govoril za francoski, švicarski in luksemburški radio.

V prvi komisiji je govoril včeraj tudi deželni odbornik Dal Mas. Obrazložil je resno vprašanje izseljenstva v deželi Furlaniji - Julijski krajini, njene vzroke in zahteval ukrepe vlade, da se rešijo in premostijo vsaj tista vprašanja, ki bi onemogočila gospodarski razvoj.

Soočenje med vlado Confindustrio in sindikati

RIM, 28. — Danes zvečer je italijanska televizija posredovala na prvem kanalu srečanje med podpredsednikom ministrskega sveta La Malfo, zakladnikom ministrom Colombom, predsednikom Confindustrie Agnellijem ter generalnim tajnikom CGIL Lamo.

Prva tema, ki so jo obravnavali na srečanju, je zadevala nedavni sporazum za ovrednotenje točke draginske doklade med Confindustrio in sindikati. Ta sporazum sta zagovarjala tako predsednik Confindustrie Agnelli, kot generalni tajnik Lama. Kot je znano, je sporazum sprožil veliko nezadovoljstvo v mladnih krogih. Se posebej ga je astro napadel podpredsednik - La

SEJA VSEDRŽAVNEGA SVETA KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

Demonstracija mladih demokristjanov proti Fanfaniju in vodstvu stranke

Mladinci protestirajo proti imenovanju komisarske uprave za svoje gibanje - Člani leveice obsodili navzočnost policije

RIM, 28. — Pred sedežem krščanske demokracije v EUR v Rimu je bilo danes dopoldne zelo živahno. Veliko število mladih demokristjanov se je zbralo in čakalo člane vsestranskega sveta, ki se je danes sestel, da bi razpravljali o prihodnjih volitvah, in kot so pričakovali mladinci, tudi o sporu med mladinsko organizacijo in osrednjim vodstvom stranke. V preteklih dneh je vodstvo KD na predlog tajnika Fanfanija z večino glasov sestavilo komisarsko upravo za strankino mladinsko gibanje, ki se že skoraj leto dni bojuje proti Fanfanijevi politiki.

Razburjenje med mladinci je postalo tem večje, ko so videli, da je prišla pred sedež stranke policija. Ko so člani vsestranskega sveta prihajali na sedež so jih mladinci sprejeli z živžganjem, mnogim so celo vzklikali «fašisti». Ozačje je bilo precej razgoreto tudi ko so prišli nekateri člani leve struje «forze nuove». Donat Cattin je mladince nagovoril in dejal, da razume vzroke njihovega protesta in da je prepričan, da to ni ne prvič ne zadnjič, da izražajo svoje nesoglasje. «So trenutki, v katerih bi se človek sramoval, da je v tej stranki. Toda ne mi, ne vi, se ne sramujemo, ker znamo z razumom premostiti človeške napake», je dejal Donat Cattin.

Kmalu nato so mladi demokristjani skušali ustaviti Fanfanijev avtomobil, da bi z njim razpravljali o vprašanjih mladinskega gibanja. Šoferju je uspelo prodrati blok demonstrantov in se zateči v garažo. Ob vhodu v garažo, ki so ga nekateri mladinci zastražili, je posegal policija in jih razgnala.

Mlade demonstrante je nagovoril tudi posl. Francanzani, ki pripada levi struji «forze nuove». Časnikarjem je Francanzani izjavil, da prav tisti, ki vsak dan govori o obveznosti v boju proti kriminalu, uporabljajo policijo proti mladini lastne stranke, namesto da bi se bojevala proti kriminalcem. To je žalosten dan za krščansko demokracijo, je poudaril Francanzani, in obenem pozval mladince, naj se ne znajo nad policijo, ki se sami bojujejo za svoj sindikat in za svoje pravice.

Tudi na seji vsestranskega sveta je bilo ozačje napeto. Nekateri člani struje «forze nuove» so že včeraj zahtevali od predsednika, da postavi na dnevni red današnje seje vprašanje odnosa z mladinsko organizacijo. Zato je levica pričakovala, da bodo o tem danes kaj govorili. Toda zman. Predsednik vsestranskega sveta Zaccagnini je dejal, da dnevni red zasedanja ne vsebuje točke o tem vprašanju in je po kratki razpravi o poročilu, ki ga je imel poslanec D'Arezzo o postopku za izbiro kandidatov za prihodnje deželne in upravne volitve, zasedanje prekinil.

Levica je zahtevala od predsednika vsestranskega sveta, da odstrani policijo in izjavila, da se v nasprotnem primeru ne bo udeležila seje. Poleg tega so vprašali predsednika, naj dovolj, da se seje udeležijo tudi nekateri voditelji mladinske organizacije. Policija se je odstranila. Kmalu po začetku seje pa so prišli v dvorano predstavniki mladine. Organizacijski tajnik stranke Gaspari jih je povabil, naj zapustijo dvorano.

Dejstvo da na seji niso hoteli razpravljati o odnosih med vod-

danec sporočil, da so mladi demokristjani preteklo noč zasedli številne krajevne sedeže stranke, med katerimi sedeže pokrajinskih odborov Reggio Calabria, Salerno, Reggio Emilia, Ferrara, Gorice, Rima, Genova, Brescia, Cremona, Potenza, Barija, Lecceja, Sassarija, Mesine, Luce, Siene in Benetk.

Tito sprejel Santiaga Carrilla

BEOGRAD, 28. — Predsednik Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito je sprejel danes v «Bellem dvoru» na Dedinju glavnega tajnika Komunistične partije Španije Santiaga Carrilla in se zadržal z njim v daljšem prijateljskem razgovoru. Sprejema se je udeležil tudi tajnik izvršnega komiteja ZKJ Stane Dolanc.

SILOVITI SPOPADI MED FAŠISTIČNIMI SKRAJNEŽI IN IZVENPARLAMENTARCI

Krvav obračun pouličnih bojov v Rimu: mlad študent ubit in na desetine ranjenih

22-letni Grk Mikis Mantekas, ki mu je krogla prebila možgane, je pripadal misovski študentski organizaciji FUAN - Povod za spopade je dal proces zaradi požara v Primavalle «Kazenske ekspedicije» misovskih pretepačev po mestnih ulicah - Neučinkovit poseg policije

Aretacija mladega demonstranta v središču Rima

RIM, 28. — Proces zaradi požara v Primavalle je dal danes povod za silovite poulične boje v rimskem središču. Posledice silovitih spopadov med fašističnimi skrajneži in pripadniki izvenparlamentarne leveice, v katere je občasno posegla tudi policija, so bile tragične: mlad fašist grške narodnosti je bil ubit s strelom v glavo, kakih dvajset oseb pa je bilo ranjenih.

Dinamika hudih incidentov je dokaj zapletena ter v marsičem še nejasna. Začelo se je že v zgodnjih jutranjih urah, okrog 6.30, ko so se pred sodiščem, kjer je v teku proces za požar v Primavalle, začeli zbirati misovski pretepači, ki so vzklikali gesla proti glavnemu obožencu na procesu, mlademu pripadniku levičarske izvenparlamentarne organizacije «potere operaio». Kmalu nato so prispele pred sodišče tudi številni izvenparlamentarci ter se je pred očmi policije začel pretep, pri katerem je bilo slišati tudi nekaj strelcov. Spopadi so precej dolgo trajali, posegla je policija, nato pa so se boji nadaljevali nekaj stotin metrov daleč, v bližini Trga Clodio, kjer je policija izvedla silovit napad na levičarske izvenparlamentarce. Dva agenta, ki sta se z avtomobilom znašla sredi demonstrantov, sta bila laže ranjena, njun avtomobil pa poškodovan. Da bi ustavili policijska vozila, so demonstranti zažgali misovske študentske organizacije FUAN, je bil ranjen v glavo; prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga takoj položili na operacijsko mizo, vendar je mladenič podlegel poškodbam. Kirurg, ki ga je operiral, je povedal, da mu je krogla velikega kalibra prebila možgane.

Fašisti in izvenparlamentarci so se znova spopadli nekaj pred 12. uro, tokrat v Ul. Ottaviano, blizu Trga Rinascimento. Prav tu je prišlo do najhujših incidentov, ko so izvenparlamentarci začeli oblegati bližnji sedež MSI. Slišati je bilo več strelcov, ki so ranili dve osebi. 22-letni Mikis Mantekas, študent medicine in pripadnik misovske študentske organizacije FUAN, je bil ranjen v glavo; prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga takoj položili na operacijsko mizo, vendar je mladenič podlegel poškodbam. Kirurg, ki ga je operiral, je povedal, da mu je krogla velikega kalibra prebila možgane.

V spopadih v Ul. Ottaviano je bilo ranjenih še pet oseb: en misovski aktivist, ki ga je strel iz samokresarail v desni bok, trije izvenparlamentarci in komaj 17-letno dekle, ki se je po naključju znašla na kraju spopadov.

Toda incidentov še ni bilo konec: komaj se je razširila vest, da je bil pripadnik FUAN odpeljan v bolnišnico s hudimi ranami, so fašistični pretepači organizirali prave «kazenske ekspedicije» ter začeli loviti ekstraparlamentarce, ki so se medtem že razšli. Trije mladeniči so se morali zateči po zdravniško pomoč zaradi ran, ki so jim jih prizadejali škvadrstili. Eden se bo moral zdraviti en mesec, ostala dva pa kakih deset dni. Točno število ranjenecv vsakogar ni znano, ker so se mnogi zatekli k zasebnim zdravnikom, da bi jih policija ne identificirala.

Agenti policijskega oddelka rimske kvesture so aretirali študenta arhitekture Fabrizia Panzerija, pripadnika izvenparlamentarne organizacije «avanguardia comunista», pri katerem so našli samokres malega kalibra. Z njim naj bi grozil nekemu agentu, zaradi česar so ga obožili «poskusa uboja». «Avanguardia comunista» je objavila izjavo, v kateri obtožuje policijo, da je streljala na demonstrante. Do današnjih incidentov ni prišlo

DANES

Pred vsestranskim sedežem KD v Rimu so mladi demokristjani uprizorili demonstracijo proti članom vsestranskega sveta, ki so se sestali, da bi razpravljali o postopku o izbiri kandidatov za prihodnje deželne in upravne volitve. Pričakovalo se je, da bodo na seji, na zahtevo predstavnikov levih struj, razpravljali tudi o sporu ki je nastal med večino vodstva stranke in mladinsko organizacijo. Seja se je končala brez te razprave, kar je se bolj razburilo mlade demokristjane. Demonstranti so hoteli govoriti s tajnikom stranke, kar jim je policija preprečila. Vodstvo je na protest članov levih struj odstranilo policijo. Demokristjanska mladina je zelo razburjena, ker je Fanfanijev vodstvo razpusilo njegove vodilne organe in postavilo komisarsko upravo. Zato je v teh dneh mladina zasedla mnogo sedežev pokrajinskih vodstev po vsej državi.

V pouličnih spopadih v Rimu med fašističnimi skrajneži in pripadniki levičarskih izvenparlamentarnih gibanj je bil včeraj ubit misovski študent grške narodnosti, več oseb pa je bilo ranjenih. Do incidentov je prišlo, ko sta se pred sodno palačo, kjer je v teku proces zaradi požara v Primavalle, srečali večji skupin fašistov in levičarjev. Poseg policije je bil neučinkovit, tako da so se spopadi nadaljevali od zgodnjega jutra do popoldanskih ur.

VODITELJ ZAHODNOBERLINSKIH DEMOKRISTJANOV V ROKAH ANARHISTIČNE TERORISTIČNE ORGANIZACIJE

ULTIMAT UGRABITELJEV

V zameno za izpustitev Lorenza zahtevajo osvoboditev šestih članov «tolpe Baader Meinhof» - Ultimati zapade v ponedeljek

BERLIN, 28. — Ugrabitelji zahodnonemškega demokristjanskega voditelja Lorenza so poslali danes zahodnonemski tiskovni agenciji DPA pismo, v katerem zahtevajo izpustitev iz zaporov šest pripadnikov tako imenovane «tolpe Baader Meinhof» v zameno za osvoboditev ugrabljenega. Pismu so priložili sliko, ki kaže Lorenza, ko sedi na postelji, na prsih pa ima lepak z napisom «jetnik gibanja 2. junija». Ime gibanja verjetno namiguje na smrt anarhističnega študenta Benna Onersorga, ki je bil ubit 2. junija 1967 v spopadu s policijo med demonstracijo proti obisku iranskega šaha v zahodnem Berlinu.

Pismo ugrabiteljev pravi, da bo Lorenza «neizogibno» čakala ista usoda, kot sodnika Von Drenkmana, če ne bodo oblasti sprejele njihovih zahtev. Sodnik Von Drenkman je bil umorjen 10. novembra lani, kmalu potem ko je v zaporu umrl mladi pripadnik «tolpe Baader Meinhof» Holger Meinz. Krivcev umora niso našli, domnevajo pa, da so prav tako pripadali «gibanju 2. junija», ki naj bi bil nekakšen naslednik Tolpe Baader Meinhof, kar več največjih voditeljev so že več časa v zaporu.

Pri tem pa je značilno, da ugrabitelji niso zahtevali izpustitve vo-

diteljev omenjene «tolpe», pač pa le manj znanih pristašev te teroristične organizacije. Edini bolj znani zapornik, za katerega so ugrabitelji demokristjanskega prvaka zahtevali osvoboditev, je odvetnik Horst Mahler, ki so ga obsodili na dvajset let zaporov pod obtožbo, da je skušal organizirati pobeg An-dreasa Baaderja iz zaporov. Pač pa ugrabitelji ne omenjajo samega Baaderja, Ulrike Meinhof, Ensslinove, Raspeja in drugih vidnih osebnosti organizacije.

Kot zahtevajo ugrabitelji, naj bi šestim anarhistom, ki naj bi jih osvobodili, dali na razpolago letalo «boeing 70» s štiričlansko posadko in polnim tankerjem, poleg tega pa naj bi še vsakemu dali 20.000 mark. V letalu naj bi kot «garant» stopil tudi kdo od vidnejših političnih osebnosti zahodnega Berlina (samograbitelji predlagajo bivšega berlinskega župana Heinricha Albertza, protestantskega pastora). Ugrabitelji zahtevajo tudi, naj bi vsi največji dnevniki z velikim poudarkom objavili vsebino pisma in naj bi morebitna pogajanja z vlado potekala javno, po radiu in televiziji. Končno ugrabitelji zagotavljajo, da ne bodo Lorenza mučili, niti ne bodo z njim ravnali nečloveško, kar se nasprotno dogaja s političnimi zaporniki v zahodnonemških zapo-

rih. Vsekakor bo morala vlada skleniti, če naj sprejme zahteve ugrabiteljev, do ponedeljka jutraj, ko zapade ultimati. Če bo vlada odgovorila odklonilno, bo Lorenz ubit.

V Bonn so se medtem sestali voditelji treh največjih zahodnonemskih strank skupaj z notranjim in pravosodnim ministrom ter s policijskimi voditelji. Sestanku predseduje kancler Schmidt, ki je kljub obolenosti prisel danes v glavno mesto. Na sestanku bodo sklepali, kakšno stališče naj zavzamejo do zahtev ugrabiteljev.

Potrtili so tudi, da bodo volitve za obnovo zahodnonemškega senata v nedeljo, kot je bilo prvotno predvideno. Sam Lorenz kandidira za župana, njegova ugrabitve pa bo prav gotovo pomagala demokristjanom, ki bi si utegnili zagotoviti večino v senatu. Demokristjanski prvaki so izkoristili ugrabitve za svojo volilno kampanjo, ki je že prej potekala v znamenju ereda in zakonitosti, ter so zaostrili polemiko s socialdemokrati, ki naj bi bili krivi za razraščanje političnega terorizma. Take volilne spekulacije je danes obsodil sam predsednik republike, liberalni Walter Scheel, ki je dejal, da taki nastopi v bistvu vsaj delno uresničujejo cilje, ki so si jih zastavili ugrabitelji.

Slika, ki so jo ugrabitelji zahodnonemškega demokristjanskega voditelja Lorenza poslali neki tiskovni agenciji. Napis pravi, da je Peter Lorenz «jetnik gibanja 2. junij»

POSEGI DVAJSETIH DELEGATOV

Zelo živahna in odkrita razprava na kongresu tržaške federacije KPI

D. Lovriha o osvoboditvi Trsta, o revolucionarni ljudski oblasti in o značaju 1948. leta

Razprava na šestem kongresu tržaške avtonomne federacije KPI se je včeraj, po poročilu tajnika Rossetti, nadaljevala v iskrenem in živahnem tonu. V dialektični in svobodno razpravo je poseglo dvanajst delegatov, ki so sprožili žive probleme partijske linije, strategije in taktike delavskega gibanja, pa tudi splošna družbena in gospodarska vprašanja in vprašanja iz zgodovine našega področja, ter glavna specifična vprašanja naše slovenske narodnostne skupnosti.

Včerašnjemu zasedanju sta predsedovala deželni svetovalec in dolinski župan Dušan Lovriha ter član pokrajinskega tajništva KPI Claudio Tanel, ki sta izmenično najavljala delegate. Prvi je stopil pred mikrofoni tajnik komunistične celice Arzenala S. Marco Paolo Nicolini, ki je očrtal glavne vzroke gospodarske krize, ki je prizadela tudi gospodarstvo in proizvodnjo v našem mestu ter potrebo po poudarjanju mednarodne vloge naše dežele pri izmenjavih z vzhodno Evropo in z bližnjim vzhodom. Sledil mu je delegat rojanske sekcije Piermarco D'Andrea, ki je izrazil svoje pomisleke v zvezi z manjšimi stališči partijske vlogi proti NATO, vendar pa je poudaril zgodovinski pomen Berlinguerjeve predloga o zgodovinskem kompromisu, po katerem bi italijanski delavski razred prišel na oblast. Zelo zanimiv je bil tudi poseg Brune Baide iz sekcije «Pratologno», ki je poudarila pomen «čenskega vprašanja», saj dokler bo ženska zatirana, pa čeprav v domačem okolju od moških, ne bo družba resnično svobodna. Mario Francescato od Magdalene je spregovoril o vlogi krajevnih uprav, v katerih mora KPI dobiti svoje odgovorno mesto. Claudio Sibella iz pristaniške sekcije pa je naglasil gospodarsko krizo in odseve na pristaniščih in na trgovino in predloge, ki jih komunisti dajejo za premostitve krize.

Sledil je daljši poseg občinskega svetovalec in univerzitetnega docenta inž. Roberta Coste, ki je zelo poglobljeno analiziral vzroke in posledice krize celotnega kapitalističnega sistema na mednarodni, državni in deželni ravni ter potrebo po široki fronti v okviru «zgodovinskega kompromisa», da se prepreči reakcionarno nazadovanje družbe, kot bi ga hotele zakrjente sile — od fašistov do Fanfanija. Podal je tudi analizo krajevnega položaja, zlasti v zvezi s KD, ki se še ni odrekli svojemu antikomunizmu in ni omogočila tak napredek, kot ga množice pričakujejo. Končno je inž. Costa orisal predloge komunistične stranke za urbanistično obnovo mestnega središča, ki ne sme postati spekulacijski prostor, ampak kraj za družbeni napredek.

Po posegu delegata celice Acagata SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE vabi svoje člane, učitelje in profesorje, da se udeležijo jubilejnega koncerta učiteljskega pevskega zbora «Emil Adamič» ob 20.30 v Kulturnem domu.

Po koncertu bo v Kulturnem domu tovariško srečanje s člani pevskega zbora.

Prvi dan volitev na univerzi je v veliki meri izpolnil pričakovanja. Že v jutranji urah se je v glavni veži poslopja univerze nabralo precejšnje število študentov, kar potrjuje predvideno zavzetost za novo dogajanja na tržaškem vseučilišču. Mnogi študentje, ki sicer redno ne obiskujejo lekcij, so se danes odzvali pozivu na volitve in tako izkazali čut odgovornosti, kar nedvomno pomeni mladostnost in neupanje ozkih skupin, ki nasprotno glasovanju z umestnimi in negotovimi utemeljitvami, češ da so volitve študentskih predstavnikov pogubne za avtonomijo študentskega gibanja. Tudi o tem je tekla razprava med zbranimi študenti in pripomočniki, da se je marsikateri neodločen posameznik nazadnje odločil za glasovanje.

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Deluise, ki je naglasil potrebo krepitev javnih prevozov, se je železnica Anghelone dotaknil kritike, ki jih v znani Vidalijevi knjigi o 20. kongresu sovjetske partije izražajo na račun Togliattija, češ da veliki voditelj KPI ni pravočasno spoznal Stalinov napak in da ni pravilno osvetlevala vlogo, napake, pa tudi dosežki tega voditelja.

Po posegu Dušana Lovriha se je v živahnem predvsem pa je zelo občuten tonu pristaniščnik Claudio Favetta kritično dotaknil «nove linije» tajnika Berlinguerja, ki naj bi bila ali revizionistična ali pa iluzorna. Posegi so se zaključili s govorom miljskega podžupana Wilfrida Bordona, ki je spregovoril o vprašanju krajevnih uprav in zlasti miljske občine in naglasil, da komunisti pri upravljanju javnih ustanov ne gre za formalne dogovore z enimi ali drugimi strankami, pač pa za vsebino delovanja in posegov v korist javnosti.

Kongres se bo nadaljeval danes dopoldne ob 9. uri, ko je najverjetno več zanimivih posegov, med ka-

(Nadaljevanje na 8. strani)

PRVI DAN VOLITEV V UPRAVNE ORGANE UNIVERZE

V Trstu, Vidmu, Gorici, Pordenonu in Tolmeču glasovalo 11 odstotkov volilnih upravičencev

Volitve se bodo nadaljevale danes in se zaključile jutri

Prvi dan volitev na univerzi je v veliki meri izpolnil pričakovanja. Že v jutranji urah se je v glavni veži poslopja univerze nabralo precejšnje število študentov, kar potrjuje predvideno zavzetost za novo dogajanja na tržaškem vseučilišču. Mnogi študentje, ki sicer redno ne obiskujejo lekcij, so se danes odzvali pozivu na volitve in tako izkazali čut odgovornosti, kar nedvomno pomeni mladostnost in neupanje ozkih skupin, ki nasprotno glasovanju z umestnimi in negotovimi utemeljitvami, češ da so volitve študentskih predstavnikov pogubne za avtonomijo študentskega gibanja. Tudi o tem je tekla razprava med zbranimi študenti in pripomočniki, da se je marsikateri neodločen posameznik nazadnje odločil za glasovanje.

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

Na volilnih sedežih je prevladovalo vzdušje, ki spominja na uspešno obdobje prisotnosti študentskega gibanja pred nekaj leti. Skratka, skupine aktivnih demokratičnih študentov, pobudnikov volilne kampanje, so izkoristile priliko za konstruktivno debato, ki je zajela večino prisotnosti. Splošno je bilo mnenje, da je bilo v zvezi z obveščanjem o volitvah veliki pomanjkljivosti, saj med drugim sploh niso razposlali na domove študentom volilnih obvestil. Volilna kampanja je torej zlasti sad napora demokratičnih študentov.

Volilni sedeži so bili odprti od 9. do 18. ure. Kljub živahnemu vrvežu ni bilo zapletenj, ni incidentov. Ob zaključku prvega dne

SINOČI URADNA PREMIERA SSG V KULTURNEM DOMU

Drama «Tri četrtine lune» sinteza preteklosti za danes

V domiselni in napetostno stopnjujoči se Babičevi odrski postavitvi je ansambel SSG učinkovito tolmačil angažirano Squarzinovo odrsko delo

«Italijanska dela so v naših repertoarjih že tradicionalna. Vsaj v tem pogledu so bili naši sporedi vedno zelo dosledni, pa naj so bili odnosi med Jugoslavijo in Italijo dobri ali slabi, prijateljski ali nezaupljivi ali celo neprijateljski, kot je bilo do podpisu londonskega memoranduma. Po našem mnenju in po mnenju naših ljudi je to samo po sebi ujemivo.

Ce verjamemo v kulturo in njeno nadpolitično in, rekel bi, nadzgodovinsko vlogo, ne moremo in ne smemo ravnati drugače. In gledališče je predvsem kultura, kar žal v kraljestvu potrošništva večkrat pozabljamo.

Tako je za premiero Squarzinove drame «Tri četrtine lune» v Stalnem slovenskem gledališču zapisal v gledališčni listu predsednik SSG Josip Tavcar. Mislimo, da je treba v prvem zapisu o tržaški uradni premieri poudariti najprej prav to resnico, ker gre za načelno repertoarno izbi

JUGOSLOVANSKI GRADBENIKI ŠIROM PO SVETU

Vrednost gradbenih del gre v milijarde dolarjev

Cela vrsta velikih gradbenih del v Sovjetski zvezi in v drugih deželah socialističnega sveta - Največ pa v Afriki in na Bliznjem vzhodu

Včeraj smo govorili o jugoslovanskem ekonomskem sodelovanju v Libiji in ugotovili, da se to sodelovanje uveljavlja, saj jugoslovanska podjetja izvajajo v Libiji velika dela, z libijskimi družbami pa nastopajo tudi drugod na črni celini. Sicer je glede tega značilen naslednji podatek: vrednost objektov, ki jih jugoslovanska podjetja grade v Libiji, velja okoli pol milijarde dolarjev.

Toda jugoslovanska podjetja in ljudje se ne uveljavljajo le v Libiji, pač pa po vsej Afriki, v mnogih deželah Azije, Latinske Amerike, v socialističnem svetu in tudi v zahodni Evropi.

Prodor jugoslovanskih gradbenih podjetij na tuja tržišča, koder gradijo hidrocentrale, termične centrale, ceste, naselja, hotele, letališča, luke, kanalizacije itd., ni naključen, niti ne trenutni pojav, pač pa trajna dejavnost, ki je hierati posledica določenih momentov, ki zagotavljajo tudi velike perspektive. S svojim kakovostnim delom so si jugoslovanska podjetja ustvarila

Sv. Hipolit je ženska, starogrška filozofinja Temista

VATIKAN. 23. — Stari kip sv. Hipolita na vltodu v vatikanski biblioteko ni moški, pač pa ženska, celo nima nobene zveze s krščanstvom, pač pa je to »vsaj deloma« grška filozofinja iz epikurejske šole, mor-da celo prva filozofinja v vsej zgodovini človeštva. Gre po vsej verjetnosti za Temisto.

Do tega sklepa je prišla v svojih študijah znana strokovnjakinja za grško umetnost in arheologinja prof. Margherita Guardacci, ki je prav zaprav pred desetinimi leti in prva »ugotovila« kosti sv. Petra, ki so jih odkopali pod baziliko sv. Petra, zaradi česar jo je pohvalil sam papež Pavel VI.

Pred številnimi strokovnjaki in univerzitetnimi docenti je v Palazzo della Cancelleria prof. Margherita Guardacci ob pomoči številnih fotografskih posnetkov in risb dokazovala, da kip, ki so ga imenovali sv. Hipolit in ki je v Vatikanu zelo znan in ki so ga pred 425 leti odkrili pri odkopavanju na področju med Via Triburtina in Via Mumentana, v resnici, v spodnjem delu, od pasa navzdol ženska, ki sedi na kamnitem sedelu na način, kot so nekoč vgrajevali grške filozofe, ki so sedeli na podobnih sedežih.

Ta del kipa, pri katerem kažejo noge izrazito žensko obliko, je bil v dobi preporoda »dopolnjen« s tem, da so mu dodali gornji, prsni del in sicer del kipa nekega filozofa, kateremu je nato dodal glavo starca z brado neke poznejši neznani kipar, ki je pod vodstvom vatikanskega arhitekta Pirra Torejga ustvaril celoten kip. Torej podoba sv. Hipolita ni avtentična, pač pa je sestavljena iz treh delov: osnovni spodnji del, od pasa navzdol je ženski kip, od pasa do glave je neki moški, verjetno filozof, glava z brado, je bila priključena »po pozneje«.

Kipar, ki je napravil glavo, se je baje navdihnil po nekem podobnem kipu, ki je predstavljal slovitega Hipokrata, znanega medicinskega učitelja stare dobe, ne pa teologa Hipokrata, ki je živel v tretjem stoletju v Rimu in bil preganjan.

Profesorica Guardacci pa v svojem razlaganju zgodovine tega kipa za zavzema tudi nekakšno feministično stališče. Med drugim je podarila, da so v starem atenskem parku, v katerem je Epikur razlagal svoje poglede, postavili po njegovi smrti filozofov kip in kipe njegovih učencev. Bilo je to v drugem stoletju pred našim štetjem. Med mojstrovini umetnosti pa je bila tudi prva ženska, ki se je ukvarjala s filozofijo. Vsi ti epikurejski so sedeli na sedežih na enak način in danes lahko konkretno primerjamo, da so vsi sedeli na način, kot sedi sveti Hipolit v Vatikanu, to se pravi tisti kip, ki so ga iz treh kosov sestavili in mu nadeli ime cerkvenega filozofa, kar pa dejansko ni.

Profesorica je konkretno dokazala ženske oblike spodnjega dela kipa. Kar se vidi tudi iz ženskega obličja. Prof. Guardacci je tudi rekla, da je bil grški filozof prvi filozof »zahodne kulture«, ki je v svojo šolo sprejel tudi ženske učenke, med katerimi so bile tudi znane grške »četeret«, to se pravi atenske kurizane, ki so se hotele šolati. Znano je tudi, kot je poudarila prof. Guardacci, da je iz te šole izšla neka cenjena filozofinja. Bila je to Temista, ki je bila doma iz Lampsaka, to se pravi iz kraja, kjer je Epikur počeval, preden se je preselil v Atene. Bila je to hčerka Zoila in žena Leonterosa. Bila je tako zaverovana v Epikura, da je svojemu sinu nadejala filozofovo ime. Po tej filozofiji je ostalo tudi nekaj filozofskih traktatov, ki jih omenjata Cicero in Seneka.

sloves, da marsikdaj in marsikje v razpisu natečajev uspejo ob težavnih pogoji. Prav zaradi svoje solidnosti. Za svoje delo so jugoslovanska podjetja dobila visoka priznanja ne le od družb, ki so jim dela poverila, pač pa tudi od vlad.

Da so jugoslovanska podjetja angažirana v zares velikih delih in da so doslej napravila zelo veliko, govori naslednji podatki: vrednost samo gradbenih del v zadnjih osmih letih velja dve milijardi in pol dolarjev, v lanskem letu pa so izvedla del v vrednosti 600 milijonov dolarjev, kar je za 150 milijonov dolarjev več kot v letu 1973.

Možnosti nadaljnjih uveljavitev za letošnje in za prihodnje leto so velike in to tako na vzhodu kot na zahodu. Jugoslovanski gradbeniki na primer grade v Sovjetski zvezi več del: na Jalti gradijo hotel, bolje rečeno kompleks hotelov z 2700 posteljami, nadalje turistično naselje v Sočiju, več hotelov v Moskvi, po najnovejših podatkih pa bo prav jugoslovanskim gradbenim podjetjem poverjena gradnja olimpijskega naselja v Moskvi, ki bo veljalo okoli 500 milijonov dolarjev. Ve se že, da bodo prav jugoslovani dobili nalogo pripraviti načrte in pripravljala dela.

Podobna dela jugoslovanski gradbeniki opravljajo na Češkoslovaškem, na Madžarskem, v Zahodni Nemčiji. Omenili bomo glede tega, da gradijo v Balatonskem jezeru na Madžarskem velik hotel, na Češkoslovaškem blizu Karlovih Varov velik sanatorij, v Pragi pa 18-nadstropno upravno zgradbo »Centrotex«.

Tudi v zahodni Evropi se jugoslovanski gradbeniki uveljavljajo. V Zvezni republiki Nemčiji so lani opravili dela v vrednosti skoraj 150 milijonov dolarjev.

Pa ne le gradbeniki, tudi tehnični in strojna industrija dobiva vedno več naročil v tujini. Podjetja »Radec Koncar«, »Energinvest«, »Litostroj«, »Minel« in druga dobivajo iz zahodnoevropskih dežel veliko ponudb za sodelovanje pri gradnji raznih večjih industrijskih ali drugih objektov.

Pri vsem i.m pa velja vendarle poudariti, da dosežajo jugoslovanski gradbeniki še največ uspehov v deželah Latinske Amerike, na črni celini in v Aziji. V Peruju, v Zambiji, Kuvajtu, Iraku in Iranu ter v mnogih drugih deželah so jugoslovanska podjetja med najpomembnejšimi tujimi graditelji. V Kuvajtu na primer jugoslovansko poslovno združenje za načrtovanje in gradnjo že od lani gradi dve letališči. Jugoslovanski gradbeniki opravljajo tu dela v vrednosti 230 milijonov dolarjev in imajo pogodbo po načelu »ključ v roko«, to se pravi, da opravijo vsa dela do zadnjega, do vseh zaključnih del.

Zanimivo je omeniti, da je pri podpisovanju tega sporazuma kuvajtski šejk Saad Al Abdalhanan Al Salem, namestnik ministra za notranje zadeve izjavil, da se je njegova vlada opredelila za to, da je poverila jugoslovanskim graditeljem gradnjo dveh letališč, potem ko je posebna komisija obiskala podobne objekte po svetu, ki so jih gradila jugoslovanska gradbena podjetja. Gradbena dela na teh objektih bodo trajala še dve leti in pol, toda s tem se angažiranost jugoslovanskih podjetij v tej deželi ne bo zaključila, ker so bili medtem sklenjeni novi aranžmaji, novi sporazumi, po katerih bodo jugoslovanska podjetja nadaljevala sodelovanje s kuvajtskimi podjetji doma, v Kuvajtu, in drugod po svetu.

Irak je v zadnjem času prav tako ena tistih dežel, kjer se uveljavlja jugoslovanska strokovnost in resnost. Jugoslovanska gradbena podjetja opravljajo, več zahtevnejših del v tej deželi. Eno teh del je ogromno poslopje, v katerem ima svoj sedež vladajoča stranka BAAS. Jugoslovanska podjetja »RAD« gradi tudi novi parlament v Bagdadu, nadalje še sedeže ministrstev za industrijo in zdravstvo, nadalje gradi še bolnišnico in nekaj drugih javnih in industrijskih objektov.

Po tem, kar se je zvedelo zadnje čase, bo verjetno Iran najpomembnejše gradbišče jugoslovanskih podjetij v tujini. Iran je prav gotovo ena najbolj bogatih dežel Srednjega vzhoda, seveda na račun »črne-ga zlata«. Iran je sklenil, kot je znano, da izkoristi sedanjo konjunkturo in postavi na noge svojo ekonomijo. Vlada v Iranu namerna s velikanskimi sredstvi, ki ji doteka iz naftnih vrelcev, dvigniti deželo med najbolj razvite na svetu. Če ji bo to uspelo in koliko ji bo to uspelo, je še stvar bodočnosti, kot ne moremo v konkretnem primeru govoriti še o povsem pravilni uporabi vseh ogromnih

sredstev, težkih milijard dolarjev, ki jih dobivajo od nafte. V lanskem letu je Iran dobil od nafte nič manj kot 26 milijard dolarjev. S temi sredstvi je lahko graditi tudi velike stvari. Kakor se je zvedelo iz dobro obveščenih krogov, so med predstavniki iranskih in jugoslovanskih oblasti ter med poslovnimi krogi obeh dežel tesni stiki glede velikopoteznega načrta iranske vlade, ki se namerava lotiti gradnje 40 tisoč stanovanj hkrati. V razmerah tega dela sveta pomeni to že mesto z 200.000 prebivalci. Vrednost tega dela, ki bo po vsej verjetnosti poverjeno jugoslovanskim gradbenikom, bo znašala nad 4 milijarde dolarjev.

Se je načrtov in še je konkretnih primerov, kako se jugoslovanski gradbeniki uveljavljajo po svetu. Gornje podatke smo navedli le kot najbolj izrazite dokaze velike veljave, ki jo imajo jugoslovanski gradbeniki v svetu.

Te dni se v Kulturnem domu predstave vrstijo. Stalno slovensko gledališče uprizarja Luigija Squarzina dramo »Tri četrtine lune«, ki jo je pripravil Jože Babič. Delo se v tržaskem gledališču prvič uprizarja v slovenščini. Na gornji sliki prizor s sinočnje premiere

S POTI PO BLIŽNJI ISTRI

Če Bujsčino razdelimo na gornjo in spodnjo

Star rek ima svojo vsebino, ki si jo človek lahko različno razlaga. Ni res, da je kmet v gornji Bujsčini posedal v senci in počival

nji Umag, oziroma njegov hitrejši gospodarski razvoj, posebno še nenavadno intenzivna turistična delavnost s sodobnimi objekti vse od Mirne do Dragonje.

Tako je bilo in je na dolnjem področju — na soncu, kot prvi del v začetku omenjeni rek. Vse drugače je bilo — zgornji.

Da, zgoraj, na gornji strani, vzhodno od ceste je vse bolj — v senci, vsekakor veliko drugače kot ob morju. Tu sonce ni tako vroče kot v nižinskih predelih. V grčevnatem ali skoraj hrbitovitem predelu tega dela Istre pa je veliko gozdov, ki so v poletnih mesecih kar prijetni zaradi svoje sence, v zimi pa je to veliko burje

»OB SEDMIH POD TRANČO«

V ponedeljek, 3. 3. 1975 bo ljubljanska TV oddajala Borisa Grabnarja igrano »OB SEDMIH POD TRANČO« (režija: Jože Klobovec). Igra govori o nalogi, ki jo je do bil peterka mladih pripadnikov podtalne varnostno — obveščevalne službe: ubiti morajo okupatorskega agenta, ki usak dan, ko gre iz službe, pride po kratki ljubljanski uličici, imenovani Pod Trančo. Zgodba se dogaja namreč pod italijansko okupacijo proti koncu leta 1941.

To »nadaljevanje« ODPISANIH je toliko bolj zanimivo, ker z razliko od beograjske akcijske nadaljevanke TV igr Borisa Grabnarja »POD TRANČO« temelji na notranjih zapletih in analizi značajev in psiholoških pretresov posameznikov.

in če burje ni, je zagotovo veliko mraz. Na vsak način je to del veliko manj rodovitne zemlje, celo manj le obdelovalne zemlje. Vse to področje je le en sam skupek gričev in hribov, grebenov in prepado. Res je, tudi najvišji breg seže le nekaj nad 500 m nad morje, toda že umor skoraj ena kontinenta in ne več ob morju. Zaradi takšnih zemljepisnih razmer in zaradi zgodovinskih dogajanj so se vasi in kraji stisnili na vrhove gričev in le redkokje zasledimo kak zaselek v dolini.

Ker voda nikoli ne teče naravnost, pač pa navzdol, pač po naravnem zakonu, je bilo v teh krajih vedno težko za vodo. Ljudje so se morali vedno boriti z vprašanjem, kako do vode zase, za živino, tudi za zemljo. In če so si v začetku navedeni rek ljudje razlagali, da prebivalci gornjega dela jedo polento, ker radi sedijo v senci in brezdelju, je resnica drugačnaja, kajti prebivalci teh predelov so prav taki ali celo še bolj pridni kot oni ob morju, so bili in so pravi gararči, o čemer dokazujejo polja in vinogradi v terasah, ki so jih skopali in uredili po pobočjih gričev. Pridelek ni bil velik, kot je bil pridelek ob morju. Bogastva je bilo tu manj, mnogo manj, saj je tudi zemlje manj in tudi zem-

lja ni tako lahka in plodna kot je zemlja v nižjih predelih. Podnebje je ostreje, nekoliko bolj surovo in zato je bila tudi izbira kultur drugačna kot ona v nižinskih krajih.

Vse to pa se je odražalo tudi v različnem razvoju. Kmet dolnjega območja se je kmalu razvil že v nekakšnega blagovnega proizvajalca, kmet gornjega področja pa je preživel le samega sebe in svojo družino, tržnih viškov pa ni bilo, ali je bilo teh tako malo, da se ni mogel meriti, kosati s sosedom ob morju.

Čeprav je bil skoraj stoletja zaradi odmaknjenega položaja izpostavljen izkoriščanju fevdalcev, ki so gospodarili v mestih in na podelju, čeprav so ga razmere in oblasti potiskale v zaostalost in neznanje, v nasprotju s prebivalstvom obalnega območja, katerega je morje odpiralo okno v svet, je prebivalce gornjega območja začel po osvoboditvi hitro sprejemanje vse, kar je novega, tudi nove dosežke v kmetijstvu, pa čeprav vsega tega na svojem področju ne more uresničevati.

Pomanjkanje vode je še vedno huda ovira za sodobno vrtnarstvo, sadjarstvo in celo za živinorejo. Majhna zemljišča, razcepljena še na manjše kose po gričih se upirajo mehanski obdelavi zemlje, ki se v takšnih razmerah celo ne izplača. In vendar ali bolje pravi to je zanimivo omeniti, da so se v zadnjih časih pri nekaterih krajevskih skupnostih gornjega območja Bujsčine, koder živijo izključno ali skoraj izključno kmetovalci, začele formirati komisije za kmetijstvo, katerih naloga je, pospeševati kmetijstvo v teh krajih.

Sonce, veliko sonca na dolnjem področju je v zadnjih letih omogočilo ali bolje bilo osnova za razvoj vinogradništva na velikih površinah. Gre za nove vinograde kmetijskega kombinata »Umag«. Gornje, tako imenovano senčno področje ne omogoča velikih kompleksov, ne za to, ne za kako drugo kulturo. In vendar računajo, da bi ponekod obnovili nasade nekaterih kakovitejših starih kultur. Gre na primer za sloviti momjanski muskat, ki ima domovino v Momjanu že tisoč let in več.

T. F.

V FILMSKIH KROŽKIH

Sovjetski filmi v Cappelli

V sodelovanju z državnim sindikatom filmskih kritikov SNCCI in s Festivalom avtorskega filma v Sanremu je La Cappella Underground predvajala ciklus filmov »sovjetska družba v filmu 20. leta«. Imeli smo prilžnost, da si ogledamo šest v Italiji neznanih filmov iz konca 20. let, torej iz dobe, ko se je sovjetski nemi film tudi svetovno uveljavil z imeni Eisensteina, Dovižena, Pudovkina, Vertova, Kulesova, Kozinceva in Trauberga itd. Palogama pa odkriva, da je bila kulturna, »pomudba« te kinematografije obširnejša, kot se je doslej zdelo. Že pred leti je prišlo do »odkritja« režiserja Medvedkina. Tudi Mikhail Romm in drugi režiserji se vedno bolj odkrivajo. Kar se pa tiče konca 20. let, spoznavamo vrednost predvsem dveh imen, Borisa Barneta in Jakuba (ali Yakova) Protazanova.

Barnet in Protazanov sta režiserja, katerih smo v tem ciklusu videli po dva filma. Ostala dva filma pa sta deli Abrahama Rooma, ki je bil za film »Tretja meščanska« izven Italije že precej znan, in režiserke Olge Preobraženske, ki je z Ivanom Pravomom podpisala film »Zenske iz Rjazana«. Še neko ime pa smo srečali v teh filmih: scenarista, znanega pisatelja Viktorja Šklovskega, ki je sodeloval pri Barnetovem »Domu na Trubnojem trgu« in pri omenjenem Roomovem filmu.

Roomov film »Tretja meščanska«, 1927) in delo Preobraženske »(»Rjazanski babe«, 1927) sta predvsem pomembna zaradi modernosti tematike, ki obravnava položaj ženske v družbi. Roomov film je vendar globlji kot ne popolna melodrama Preobraženskejeve in Pravova. Vtis pa imamo, da v njem nekakšna ideologizacija ženske osvoboditve nekako zavira to, kar je v filmu najboljše-ga.

Protazanov je režiser, ki je po oktobrski revoluciji zapustil Sovjetsko zvezo, konec 20. let pa se je vrnil vanjo in režiral nekaj pomembnih filmov, kot je znanstvenofantastični »Aelita« (a že njegovi »predrevolucionarni« filmi so pomembni). V ciklusu smo videli »Sorkopervij« (Emanstiridesteti, 1926) in »Don Diego i Pelagaja« (1928). Prvega poznamo predvsem zvočno verzijo, ki jo je precej zvesto po izvirni zgodbil leta 1956 režiral Grigorij Cukraj; nova verzija je vendar vsebovala komponento samoodpadnosti, ki jo zasledimo v mnogih filmih Cukraja, režiserja hruščevizma.

Protazanov je nagiben, h kontrapoziciji med očitno resnico in njeno spačeno interpretacijo, v čemer je njegov opus precej zanimiv v odnosu do tedanje birokratizacije sovjetske družbe. Proti tej je naperjen njegov drugi film, kot tudi film, ki ga je istega leta dokončal Eisenstein, »Staree i novoe«. Zdi se nam vendar, da se, kljub mojstrskemu obvladanju komedije, pri Protazanovem pojem »očitne resnice« precej združuje z bolj omejenim, malomeščanskim konceptom racionalnosti.

Barnet je morda največje odkritje tega ciklusa. Tudi njegova filma »(»Devuška s korobko« iz leta 1927 in »Dom na Trubnoj« iz leta 1928) občutita vzdruže NEP, nove ekonomske politike, in njenega prehoda k naslednji politični fazi, k Stalinovemu boju proti Buharinu (nad katerim ironizira drugi film). Toda, kot v vseh najboljših filmskih proizvodih kateregakoli obdobja in katerekoli narodnosti, se ta ideološka »nadstvarba« ne vsiljuje, ne preplazi bistva filmov. Pri »Devuški s korobko« ne bomo zato pozabili predvsem čudovite, skoraj nadrealistične uporabe predmetov (kot je naslova škafka za klobuke) in zaključka, v katerem se prijateljsko med dvema moškima in žensko tako rekoč umakne pred ljubeznitjo med dvema, enim izmed moških in žensko.

V obeh filmih občutimo predvsem smisel za usodnost (v prvem filmu zmaga na loteriji — pa seveda ljubezna usodnost —, v drugem navidezna izvolitev protagonistke v sovjeto). Zdi se nam, da je prav v tem (predvsem) Barnetova aktualnost, zavest, da družba, ki dopušča različno usodo za posameznike, še ni dogradila socializma.

Sergij Grmek

ZA OČETOM

Bojan in Zoran sta se lotila jedi in pijače, desetnik je pa nadaljeval: »Sem smo potem, ko so španci nasilno umorili zadnjega Inka Atahualpo, prenesli vse dragocenosti, ki jih osvajalci še niso oropali. Tu se nadaljuje življenje in vera starega Tavantinsuja v upanju, da bo nekoč napočil dan, ko bo naše ljudstvo zopet svobodno. Tedaj se bomo vrnili v Cuzco in v Koribanco.«

Zunaj se je pričelo večeriti in desetnik je po večerji odpeljal brata v drugo, manjšo izbo z dvema ležiščema. »To sobo vama je veliki in dobrotljivi Huamalpa določil za prebivališče. Poslužita se ležišč in počutita se dobro! Lahko noč!« — »Hvala lepa in prav tako lahko noč!« je odvrnil Bojan. Desetnik se je odstranil, ne da bi še kaj dejal. Dečka sta legla in se globoko zamislila.

»Ali se ti ne zdi,« je čez nekaj časa dejal Zoran, »da je bil ta sprejem v tem čudnem kraju nekako čuden?« — »Da,« je pritrdil Bojan. »Ves postopek z nama je na moč skrivnosten in pričrnan se bači, da nekaj ne bo v redu. Odkrito ti povem, da sem se kljub vsemu počutil mnogo bolje v selišču divjih Indijancev, čeprav je le malo manjkalo, da nama niso zmanjšali glav na debelost pesti.«

RADIO VELE VIZIJA

SOBOTA, 1. MARCA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

12.30 Poljudna znanost: Socialne informacije
12.55 Komični filmi: Nore Glave in Stanlio in Olio
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
14.10 Odprta šola: Tedenska oddaja o vzgojnih problemih
17.00 DNEVNIK in Izžrebanje loterije
17.15 Program za najmlajše: Risani filmi
17.40 Program za mladino: DIRODORLANDO
18.30 Poljudna znanost
18.55 Teden dni v parlamentu
19.20 Nabožna oddaja, Italijanske kronike, Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 XXV FESTIVAL V SANREMU
Nocoj se zaključijo letošnji festival v Sanremu, ki doživlja letos svoj pomemben jubilej, 25-letnico. V letošnji prireditvi se preizkušajo številni mladi pevci, ki so šele v začetku svoje kariere. Od tridesetih pevcov, kolikor se jih je lotilo tekme, jih je le 12 prišlo do konca. Finalisti se bodo predstavili v skupinah in trije od vsake skupine bodo ponovno zapeli svojo pesem v zaključni tekmi. Letos ne nastopajo znani pevci. Letošnje mlade pevce spremlja veliki festivalski orkester pod vodstvom Enrica Simonettija. Na nocojšnji, zaključni prireditvi bodo navzoči kot gostje Nilla Pizzi, Cino Angelini in Nunzio Filogamo.
22.30 Rdeči panter — risani film
22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

18.00 Vzgojni problemi — Oddaja namenjena šolnikom
19.00 Tedenska športna oddaja: Dribbling
Športni dnevniki
20.00 VEČERNI KONCERT
20.30 DNEVNIK
21.00 VELIKI TUJI ORKESTRI
DRŽAVNI SIMFONIČNI ORKESTER ZSSR
Državni simfonični orkester Sovjetske zveze je leta 1936 ustanovil Aleksander Gauk, danes je njegov glavni dirigent Evgenij Svetlanov, ki je znan kot dirigent in kot skladatelj. Glasbeniki mu priznajo, da je velikemu ansamblu dal svoj pečat in da je to ne le najboljši sovjetski zasedni ansambel, pač pa eden najboljših ansamblv na svetu. Pod njegovim vodstvom je prišlo v simfoničnem orkestru do precejšnjih sprememb, seveda predvsem v interpretativnosti tega ansambla. Svetlanov pa je uvedel tudi marsikako novost v samih programih.
21.50 ANKETE AGENCIJE »O«
Po delu Georgesa Simenona je scenarij napisal Jean Salvy, ki je delo tudi režiral

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

9.30, 10.35, 12.00 TV šola: V domu pionirjev. Izobraževalna oddaja. Jadranski ribji svet, Ivana Brlić — Mažuranić, Istrske crkve, TV seminar, šahovska čitanka
12.30 Nogometna tekma: SARAJEVO — CRVENA ZVEZDA
17.35 Obzorik
17.50 Kuhinja pri volniskem ključu: PETER IN VOLK
18.25 Ni lahko biti pingvin — mladinski film
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
19.50 Tedenski zunanipolitični komentar
20.00 GLEDALIŠČE V HISI — oddajo pripravlja TV Beograd
20.30 Moda za vas — poučna oddaja
20.45 ZA VSE ŽIVLJENJE — serijski film
Na vrsti je četrti barvni film iz serije »Človek brez meja«, za katerega avtor pravi, da ga je bilo od vseh šestih oddaj prvega dela serije, najtežje posneti. V nekaterih svetovnih pristaniščih luške oblasti strogo pazijo na svojo skrivnost in oba snemalca sta bila večkrat v strahu za svojo kožo in še bolj za filmske kamere. Film »Za vse življenje« bo pripeljal v goste pristaniške delavce iz skoraj vseh kontinentov
21.20 Lada, na kateri služimo
Ameriški film iz leta 1955
23.00 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

18.30 Nogometna tekma: SARAJEVO — CRVENA ZVEZDA
20.15 DNEVNIK
20.40 SANREMO 75 — festival zabavne glasbe

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila: 7.05 Jutranja glasba: 11.35 Ponovno na spredu: 13.30 Glasba po željah: 17.00 Program za mladino: 18.15 Umetnost in prireditve: 18.30 Koncert: 18.55 Glasbena lepjenka: 19.10 Moški zbor »Krasa iz Dola — Poljan: 19.25 Orkester: 19.40 Pevska revija: 20.00 Sport: 20.50 V Sibilnem vetru — dramati-ziran roman: 21.30 Povepke.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30 Poročila: 6.15 Glasba za dobro jutro: 8.40 Pisana glasba: 10.45 Glasba in nasveti: 12.00 Glasba po željah: 15.45 in 16.10 Poskočnice: 16.45 Za prijeten konec tedna: 17.15 Primorska in njeni ljudje: 18.00 Vročih sto kilovatov: 18.30 Zapojmo in zaigramo: 19.00 Prenos RL: 19.30 Pisana glasba: 20.00 Zvok in glas: 21.30 Pisan glasbeni spored.

NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila: 7.30 Jutranja glasba: 8.30 Jutranje povelje: 9.00 Vi in jaz: 10.00 Posebna reportaža: 11.10 Nemogoči intervjuji: 11.35 Izbran spored: 12.10 Lahka glasba: 13.20 Preizkušajo se diletanti: 14.05 Drugi zvok: 14.50 Znanstveno srečanje: 15.10 Oddaja za bolnike: 15.40 Veliki variete: 17.10 Glasbeni spored: 20.00 Francesco Cilea: »Gloria« — opera: 21.40 Giacomo Puccini: »Le Villi« — opera.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila: 7.40 Pevci lahke glasbe: 8.40 Glasba za vsakogar: 9.45 Strnjena komedija: »Dantonova smrt«: 10.05 Glasbena oddaja: 10.35 Glasbeni variete: 11.35 Oddaja za avtomobiliste: 11.50 Zbori iz vsega sveta: 12.40 Pol stoletja italijanskega Radia: 13.50 Kako in zakaj?: 14.00 Ploščice: 15.40 Instrumenti v glasbi: 16.35 Gledališke novosti: 17.30 Posebna reportaža: 19.55 Ploščice: 20.40 Zaključni večer festivala v Sanremu: 22.50 Glasba v večeru.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila: 6.50 Na današnji dan: 8.10 Glasbena matineja: 9.05 Pionirski tekmici: 9.35 Plesni orkester: 10.15 Sedem dni na radiu: 11.15 Z nami doma in na poti: 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v marcu: 12.40 Ob bistrem potoku: 13.30 Priporočila vam...: 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji: 15.45 Vrtljak: 16.45 Iz albuma lahke glasbe: 17.00 Aktualnosti: 17.20 Gremo v kino: 18.05 S knjižnega trga: 18.20 Dobimo se ob isti uri: 19.10 Ansambel Mojmirja Sepeta: 19.50 Lahko noch, otroci!: 20.00 Spoznavajmo svet in domovino: 21.15 Za prijetno razvedrilno: 21.30 Oddaja za naše izseljence: 23.05 S pesmijo v novi teden.

Predržni pučisti

Pristaši grške junte so se nekaj časa obnašali tako, kot da se bodo zdaj zdaj vloga na oblasti ponovno zamenjale

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

ATENE, 27. febr. — Bivši diktator George Papadopoulos se je že nekaj časa tako vedel, kakor da mu je znano, da oficirji, ki so se zvesti huntu, že spet nekaj naklepajo. Menda je bil v prejšnji jeniški Koridalosu, kamor so ga preselili z nekaj najbližjimi sodelavci po dvomesečnem »turističnem« bivanju na otoku Kea, prav neznošen.

Teden dni pred odkritjem zarote je bivši šef hunte odpuštil enega od svojih odvetnikov, dr. Cielikisa. Ta je častnikarjem zavezo prikazal takole: »S Papadopolosom ne morem sodelovati. Primer je težaven in treba bi bilo najti najboljšo pot za obrambo. Ampak Papadopoulos sodi, da se sam zmeraj vse najbolje. Drugi odvetnik, dr. Karajanis, Papadopoulosov sorodnik, za zdaj še ne kaže namena, da bi ga zapustil.

GEORGE PAPADOPOULOS: Neznosen ujetnik... Foto: Arhiv »Dela«

vsi, če bi se jim ponudila priložnost, ponovno tako ravnali.

Devet aktivnih častnikov, med njimi brigadir (kar je približno toliko kot general-major) Dertilis, ki je bil, kakor kaže, kolovodja nove zarote oficirjev, podpolkovnik Spiakakis in major Munusakakis, so se predzno vedli v poslopju poveljstva oboroženih sil, kjer so vojaškemu sodniku odgovarjali na vprašanja o sodelovanju v državnem udaru pred petimi leti. Njihovi pristasi so jih na hodnikih na ves glas spodbujali in burno pozdravljali. Vse to je bilo v začetku februarja, tri tedne pred razkritjem zarotniške mreže.

To se pravi, da je bilo že dalj časa nekaj v zraku — in to nekaj takšnega, čemur ni bilo težko najti imena. Zarotniki v vojski sploh niso skrivali svojega nezadovoljstva in tudi ne povezave som. V krogih okrog obrambnega ministra Averofa — opozicija je danes zahtevala njegovo ostavko ali, kot pravijo v tujajšnjem žargonu, »glavov« — trdijo, da je ta izkušeni politik že dolgo vedel, kaj naklepajo »ostanki hunte«, vendar se v njihove namene ni vplel, dokler se niso zapletli v zarotniško mrežo. Tako so zarotnike laže prijel.

dobju hunte in ga pripril. Ko so ga peljali na zasilnišnje, je preiskovalnemu sodniku Morfotou zabrusil v obraz: »Nikar se tako ne napihuješ! Kmalu boš ti na mojem mestu, jaz pa na tvojem!« Vojaškim stražarjem pa je dejal: »Nič ne skrbite, fantje, vse bo spet tako, kot je bilo.«

Zdaj se avtorji političnih in kriminalnih kronik spominjajo tudi drugih stvari: nepričakovanega kljubovanja zatrotikov, izživljanja demokratičnih oblasti, nadutega ravnanja oficirjev, ki so celo na sodišču izjavljali, da se nič ne kesajo zaradi udeležbe v aprilem državnem udaru leta 1967, ki ga imenujejo »revolucija«, in da bi

Opozicija zdaj trdi, da je to samo ena plat medalje. Kakšna je druga plat, se bo verjetno izkazalo v kratkem.

DAVOR ČULIČ

NOV APARAT V SOVJETSKI ZVEZI

Kako nastaja um

Zdaj bodo lahko ugotovili, koliko je otrokov razvoj odvisen od zunanjih vplivov in od razmer v maternici

MOSKVA, 27. febr. — Spricho ugotovitev pri najnovejših raziskavah se mnogi znanstveniki nagibajo k mnenju, da je umski razvoj otroka vsaj delno odvisen od okoliščin, v katerih se je zarodek razvijal v maternici, in od zunanjih vplivov na materin organizem.

Izvedenci upajo, da bodo mogli preveriti to trditve z novim aparatom, ki so ga zasnovali sodelavci letonskega inštituta za eksperimentalno in klinično medicino.

Gre za poseben citofotograf, ki omogoča analizo dejavnosti možganskih mikrostruktur, v katerih po dosedanjih biokemičnih metodah ni bilo mogoče proučevati oksidacijsko-regenerativnih procesov. Zato znanstveniki doslej niso poznali teh procesov, ki so po vsej verjetnosti najpomembnejši v morfološkem in funkcionalnem razvoju možganov.

Prvi poskusi kažejo, da je aktivnost oksidacijsko-regenerativnih fermentov na zgodnji razvojni stopnji močnejša kot v enakih strukturah zrelih možganov. Z aparatom ugotavljajo tudi odvisnost možganskega razvoja od zunanjih vplivov.

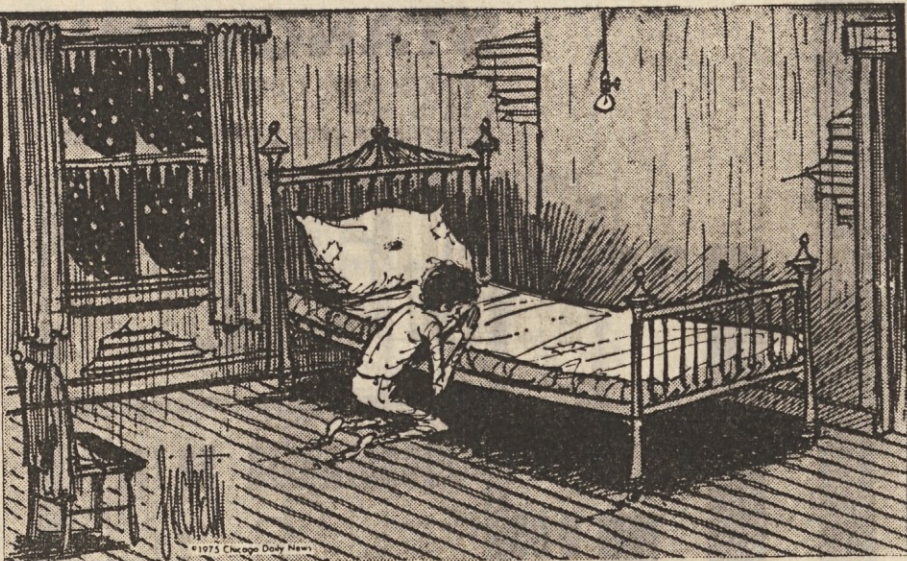
nejša kot v enakih strukturah zrelih možganov. Z aparatom ugotavljajo tudi odvisnost možganskega razvoja od zunanjih vplivov.

Berite

PRIMORSKI DNEVNIK

FISCHETTI:

VEČERNA MOLITEV

— Bog blagoslovi očka in mamico, vrag vzemi inflacijo in recesijo! »Chicago Daily News«

Iskanje zdravila

Finančni strokovnjaki v svetu so si edini, da je v mednarodnih finančnih odnosih prišlo do prelomnega trenutka. Gospodarska recesija v razvitih zahodnih državah je povzročila, da se je tri desetletja negovani in dolgo časa umetno vzdrževani sistem dolarskega standarda dokončno zrušil. Konveribilnost v njem starem pomenu, torej zamenljivost dolarja in drugih pomembnejših valut za zlato, že dolgo ni. Konveribilnost pomeni poslej le še zamenljivost ene valute za drugo, vendar po dokaj spremenljajočih se tečajih, ki so povsem odvisni od borznih gibanj.

Trezorsko zlato, ki je dolga leta po drugi svetovni vojni pomenilo garancijo stabilnosti velikih svetovnih valut, je ta pomen pričelo izgubljati. Evropske države, ki imajo letno skupno okoli 40 milijard dolarjev trgovinskega primanjkljaja, prodajajo zlato iz državnih zalog na tržni ceni, da bi si tako zagotovile dovolj sredstev za plačilo uvoznih primanjkljajev.

Tako so se v preteklem letu na evropskem trgu denarja dogajale nenavadne stvari. Zeleni dolarji so čedalje hitreje dosegali v Evropo. K temu je prispevalo več razlogov. Zaradi omejevalne politike ameriške vlade, se je težišče poslovnih dogovorov velikih svetovnih družb preneslo na staro celino, kar je obenem pomenilo tudi dotok velike količine dolarjev. Na evropskem trgu denarja so se pojavili še zeleni bankovci naftnih izvoznikov, sprostiti pa so se tudi dolarji državnih rezerv v Franciji, Italiji in Veliki Britaniji. Ki se med evropskimi državami srečujejo z največjimi težavami v trgovinski bilanci. Tolikšno povečanje količine prostih dolarjev je hkrati z naraščajočo recesijo v Združenih državah pomenilo hiter padec ameriške valute.

švicarski frank	— 26,1
nizozemski gulden	— 19,7
ZRN marka	— 17,6
francoski frank	— 17,2
britanski funt	— 7,5
italijanska lira	— 4,8
japonski jen	— 1,0
kanadski dolar	— 0,03
avstralski dolar	+ 11,65

Po zgornji preglednici je od 23. januarja 1974 do 21. januarja letos vrednost dolarja padla v odnosu na vse pomembnejše valute, z izjemo avstralskega dolarja. Pariteta švicarskega franka nikakor ni presenečljiva. Švicarsko gospodarstvo je

v veliki meri odvisno od količine in strukture valut naloženih v njene banke, zato je tudi recesijski vplivi manjši kot v drugih državah, ki imajo veliko močnejše in uspešnejše gospodarstvo. Takšen primer je, denimo, ZR Nemčija, ki je med evropskimi državami edina zaključila poslovno leto s trgovinskim presežkom, kljub temu pa ima velike težave zaradi najvišje ravni nezaposlenosti v njenem povojnem razvoju.

Strokovnjaki so si torej edini v diagnozi, ne pa tudi kar zadeva način zdravljenja sedanjih denarnih odnosov v svetu. Pogajanja na ravni mednarodnega denarnega sklada (IMF) so po določitvi posebnih pravic do črpanja — v tej obračunski denarni enoti je 16 valut držav, ki imajo najbolj razvito trgovino, vodilno mesto pa je obdržal ameriški dolar — običajla v slepi ulici. Predvsem zato, ker so ZDA pravocasnno ugotovile, da bi uporaba SDR v finančnih transakcijah še hitreje spodbudila dolar in so raje blokirale nadaljnje dogovaranja.

Na pričujoča dogajanja v denarnem svetu so najprej odgovorile izvoznice nafte, ki jim zniževanje vrednosti dolarja pomeni zmanjševanje realnega dohodka. Tako je Venezuela, deloma tudi v skladu z dozorevajočo politiko skupnega delovanja latinško-ameriških držav, umaknila svoje dolarske rezerve iz ameriških bank, jih prenesla v argentinske trezorje, še prej pa »pretopil« v zahodnonemške marke in nizozemske gulde, ki so veliko varnejša naložba.

Iran, ki mu padec dolarja samo za četrto odstotka v tednu dni pomeni kar 50 milijonov dolarjev izgube, je prekinil dosedanje odvisnost od dolarja in je svojo valuto — rial — definiral o posebnih pravicah do črpanja (SDR). Ukrep sicer ne bo imel večjih učinkov na letošnjo ceno nafte, ker je Iran večino pogodb že sklenil, vseeno pa pomeni enega od poskusov, da bi izvoznice nafte obdržale realno vrednost svoje nafte.

O tem, ali je izhod iz sedanjih zagat v naslonitvi na SDR, je še prezgodaj razpravljati. Gotovo pa je, da je takšna »svetovna valuta« v prihodnjih gospodarskih odnosih veliko primernjša od katerikoli posamične valute. Vendar bo od mednarodnega dogovarjanja ter stališča razvitih držav močno odvisno, ali se bo ta zamisel tudi resnično uveljavila.

BOZO MAŠANOVIC

Črnoledi preroki

Avtorji »Strategije za jutri« napovedujejo regionalne katastrofe — Nedorečeno politično sporočilo analize

OD NASEGA DOPISNIKA PRI EGS

BRUSELJ, 26. febr. — Danes popoldne bosta v Hannoveru avtorja druge knjige »rimskega kluba« pod naslovom »Strategija za jutri« predstavila članom izvršne komisije EGS, evropskega parlamenta in novinarjem svoje delo in računalniški model kot podlago za opravljeno dolgoročno analizo.

Avtorja sta na podlagi svetovnega regionalnega modela skušala s pomočjo 51 mednarodnih strokovnjakov z raznih področij ugotoviti, kakšne so perspektive svetovnega razvoja v naslednjih 50 letih. Avtorja trdita, da se je svet spustil v neuravnoteženo in nediferencirano rast, ki nevarno ogroža mnoga občutljiva socialna in naravna ravnotežja v svetu. Takšna rast, ki postaja sama sebi namen, je podobna rasti rakastega tkiva v organizmu in ne bo mogla trajati neskončno. Prepred med doekom in naravo se neprestano povečuje, saj človek uničuje biološko raznovrstnost na zemlji, zaradi česar je fizično vse bolj osamljen in duševno vse bolj odpujen. To je logična posledica napredka, ki temelji na usodni zmoti, da je naravni sistem v vseh točkah neizčrpen.

Potem avtorja na podlagi svetovnega modela kot sistema, razdeljenega na 10 osnovnih zemljepisnih območij in na več osnovnih podskupin (socialnega, ekološkega, tehnološkega, ekonomskega itd.) s pomočjo računalnika ugotavljata, da sicer je bo prišlo do nenadnega propada celotnega svetovnega sistema, kot je bilo to »zapovedano« v prvem delu »Meje rasti« (razen v primeru je drske vojne), ampak da utegne še precej pred iredno prihodnjega stoletja priti do regionalnih katastrof, ki pa bodo imele zaradi medsebojne odvisnosti vseh delov sveta globoke posledice za ves svet. Se posebno težko bo rešiti vprašanje rasti rebi valstva in s tem povezano vprašanje prehrane.

Analiza svetovnih problemov je pokazala na ujnino »horizontalne« prestrojitve svetovnega sistema, to je na nujnost globokih sprememb v odnosih med narodi in regijami. Potrebno je ne le zavestno dirko v oboroževanju, poglabljanje prepada med razvitim in nerazvitim svetom, ampak tudi razviti mednarodno sodelovanje pri reševanju vseh svetovnih problemov. Izražani na računalniku so pokazali, da bi vsi imeli največ koristi od struktivnega sodelovanja, kratkoročne koristi, ki bi jih konflikti in pritiski prinesli nekaterim, pa bi bile vedno manjše od dolgoročnih koristi za vse. Analiza je nadalje pokazala, da je treba v »vertikalni« strukturi svetovnega sistema temeljito spremeniti sistem človeških vrednot in ciljev. Reševanje, prehranjevanje, energetske in drugih krize zahteva izrube ne spremembe in preobraz

be v posameznikovem obnašanju. Za pravičnejšo razdelitev zemeljskih bogastev in moralno razvita področja zaustavit pretrani razvoj z omejevanjem potrošnje neobnovljivih naravnih virov. Polg po moči v obliki kapitalnih naložb bo treba za uspešno pomoč pri razvoju izdelati trajni načrt organske rasti in svetovnega razvoja, ki naj bi temeljil na globalni razdelitvi vseh neobnovljivih virov in na novem globalnem ekonomskem sistemu.

»Smo na točki zgodovinskega preobrata, ko postaja neogibna velika odločitev brez primere. Prvič v zgodovini svojega obstoja na zemlji se bo moral človek odpovedati temu, da izkoristi do konca svoje ekonomske in tehnološke možnosti, če bo hotel izpolniti to, kar mu nalaga občutek morale in odgovornosti do prihodnjih generacij«, zaključujeta avtorja predlog jutrišnje strategije.

Kaj naj rečemo k delu? Ne da bi se spuščali v globlje ocnje, lahko avtorjema in njunim sodelavcem izrečemo priznanje za opravljeno delo, saj odpravljajo mnoge bistvene slabosti, zaradi katerih je bila knjiga »Meje rasti« de

BORIS VERBIC

Spodrezani frak

...Predsednik francoske republike Valéry Giscard d'Estaing je v elizejskem protokolu odpravil plemiške naslove. V imenu demokracije Tudi britanski tednik »Punch« ugotavlja, da je v skladu z demokratičnimi načeli krivično, da nekateri imajo naslove, drugi pa ne. Da bi odpravili to krivico, predlaga izvirno rešitev. Plemiški naslov naj bi zastoj podelili vsakomur, ki bi zanj prošil v imenu socialne varnosti, saj gre za enak problem kakor pri železnici: neenakosti pri prevažanju z vlaki se ne da odpraviti z ukinitvijo prvega, ampak drugega razreda...

dil tudi v Saudovi Arabiji in kralju FEJSALU po kralju načrt mošeje, kakor je poglavar za nafto bogate dežele drž odvezal mošnjo, nasprotnikom arabskega kupovanja različnih družb v zahodnih državah pa zavezal jezike, saj je dokazal, da so Arabci pripravljeni na Zahodu tudi graditi...

...KAKUEI TANAKA je moral pred nekaj meseci odstopiti zaradi obtožb, da je kot šef japonske vladne osebne obogate. Njegovo hripavo glas so slišali po telefonu mnogi šefi raznih družb, ki so mu obljubljali velike kredite. Vendar v resnici niso slišali njegovega glasu, ampak glas njegove 38-letne tajnice Fusako Sakai, ki je dobro posnemajoč Tanakovo glas prosila za denarne kredite. Vendar so jo končno le odkrili. Po Tanakinih besedah on o vsem tem ni nič vedel.

...V Los Angelesu se je raznesla novica, da bodo v Hollywoodu gradili mošejo, prvo na zahodni strani Združenih držav. Direktor denarnega sklada, namenjenega gradnji omenjene mošeje, Muhsin el Biall, se je med svojim nedavnim potovanjem po Bliznjem vzhodu mu

Kongres madžarske partije

Čas razmisleka in tehtanja

Okrepljena vloga partije in izvršne oblasti

Za vzhodnoevropske socialistične države je letošnje leto — leto partijskih kongresov. V Moskvi, Pragi, Budimpešti in v drugih prestolnicah bodo ti kongresi ocenili minulo štiriletno obdobje in hkrati začrtali osnovne okvire, v katerih naj poteka razvoj naslednjih let. V večini vzhodnoevropskih držav se štiriletni kongresni ciklus letos ujema tudi s petletnim ciklusom gospodarskih načrtov, kar že samo po sebi daje poseben pomen gospodarskim temam.

Minula štiri leta je na splošno mogoče oceniti kot leta politične in gospodarske stabilizacije v vzhodni Evropi na nekoliko spremenjenih osnovah. Zadnje kongresno leto — 1971 — je namreč minilo v znamenju ponekod zelo ostrih obračunov z negativnimi tendencami v razvoju prejšnjih let. Zlasti to velja za Češkoslovaško in Poljsko, a tudi drugod izkušnje teh dveh dežel niso šle mimo, ne da bi zapustile dovolj jasne nauke in tudi opozorila.

Prvi, ki bodo v letošnjem kongresnem letu napravili obračun za nazaj in začrtali smernice za naprej, bodo madžarski komunisti. Njihov kongres se bo začel 16. marca v Budimpešti.

Teze, ki jih je madžarska partija objavila pred kongresom, potrjujejo vtis, da to ne bo kongres reform, obratov in večjih novosti, ampak predvsem kongres popravkov in prilagoditev temeljne usmeritve tekočim razmeram doma in v svetu.

Odkar je pred desetimi leti madžarska partija začela uresničevati obsežno in temeljito gospodarsko reformo, je zdaj prvič prišel trenutek, ko se o reformi javno ne govori. In to ne v dobrem in ne v slabem smislu. Za stranskega opazovalca utegne to predvsem pomeniti, da se je zagon spreminjanja gospodarskih in družbenih odnosov, ki ga je povzročila reforma, izčrpal, ne da bi hkrati nastopil tudi čas negacije sprememb, do katerih je v teh desetih letih prišlo. Sodeč po težah in drugih predkongresnih materialih je namen madžarske partije za držati novosti, ki jih je prinesla reforma in ki so se izkazale kot pozitivne, nadaljnji proces spreminjanja pa upošasniti, stabilizirati doseženo in vnesti nekatere popravke, ki jih narakujejo čas in razmere.

Skrb za socialno ravnotežje

Ne le od začetka reforme, ampak tudi že od prej (vsaj od leta 1956)

je bila ena prvih skrbí madžarske partije ohraniti socialno ravnotežje in zagotavljati, kolikor je le mogoče, skladen razvoj vseh družbenih sfer. To prizadevanje je v glavnem ves čas tudi uspevalo, celo v prvih letih reforme, ko so nove razmere gospodarjenja začele klicati na dan socialne razlike. Partija je preko države ves čas nastopala kot regulator in posrednik povsod tam, kjer se je ravnotežje začelo preveč spreminjati. Tudi v težah za kongres je načelo enakomernosti zelo poudarjeno v zahtevi, da mora biti »naraščanje življenjske ravni realizirano tako, da se materialni položaj ne bi poslabšal ali stagniral za nobeno družbeno skupino«. Naraščanje osebnih dohodkov mora biti proporcionalno in predvsem rezultat povečane storilnosti, vendar morajo pri tem naraščanju imeti prednost delavci in kmetje. Kadar so objektivne razmere take, da dopuščajo boljši položaj posameznih podjetij, dejavnosti, skupin ali posameznikov, mora posredovati država in zagotoviti sprejemljivo ravnotežje. Prav tako mora posredovati pri pojavih osebnega bogatenja, ki jih v zadnjih desetih letih ni bilo tako malo. Posreduje predvsem z administrativnimi omejitvami za privatno lastnino in z visokimi davki, na primer na zasebne hiše z več kot 140 kvadratnimi metri površine, na vikende z več kot 80 kvadratnimi metri površine ali na dohodke, ki ne izvi

rajo iz lastnega dela, oziroma niso v skladu z vloženim delom.

Omejevanje spremljajo tudi različne objave, namenjene vsem ali posameznim skupinam prebivalstva. Med olajšavami, ki veljajo za vse, je na primer prizadevanje za uresničevanje načela enakega zaslužka za enako delo, ki naj po eni strani odpravi ponekod še vedno obstoječe razlike v zaslužkih med moškimi in ženskami, po drugi pa razlike v zaslužkih, ki niso odvisne od osebne prizadevnosti in znanja, ampak od vrste podjetja, ustanove, poslovnih razmer ipd. Do leta 1980 je tudi predviden splošen prehod na 44 urni delovni teden.

Kongresne teze govore tudi o nekaterih ukrepih za izboljšanje položaja posameznih skupin ali posameznikov. Tako je, na primer, zastavljena zahteva, da mora v nekaj letih vsaka družina s tremi ali več otroki priti do lastnega stanovanja. Predvideno je nadaljnje izboljšanje položaja nosečih žensk in mater z majhnimi otroki, ki dobivajo zdaj daljše dopuste in večjo denarno pomoč. Predvideno je večje izenačevanje pokojnin med posameznimi kategorijami upokojujencev in njihovo sprotno večanje, da bi tako držale realno in ne samo nominalno vrednost.

V predkongresnih materialih je zelo močno prisotna skrb po zgledavanju vseh ostrih socialnih robov po zagotavljanju čim večje socialne varno

sti in s tem seveda tudi stabilnosti. Rečeno je že bilo, da je imela madžarska partija v zadnjih dvajsetih letih vedno zelo tenak posluh za te stvari, kaže pa, da se v sedanjih razmerah ta posluh še izostruje.

Vplivi mednarodnih tokov

Morda je to delno posledica dejstva, da so v letih intenzivnega uresničevanja reforme določene socialne razlike močneje prišle na dan, deloma pa utegne biti tudi posledica tega, da perspektive za bližnjo prihodnost niso posebno rožnate. Pri tem ne gre toliko za madžarsko posebnost kot za splošen mednarodni gospodarski — zlasti surovinski in energetski — položaj, ki seveda vpliva tudi na stanje v socialističnih državah. V kongresnih težah je ta resnica jasno povedana: »V zadnjem letu ali dveh se je — v glavnem zaradi manipulacij mednarodnih kapitalističnih monopolov — zaostril problem surovini in energije; prišlo je do velikih sprememb cen na svetovnih tržiščih. Naše socialistično plansko gospodarstvo nas v določeni meri varuje pred vplivi teh sprememb, vendar pa nas ne more povsem zavaroovati pred procesi, ki potekajo v svetovnem gospodarstvu.« Povedano je tudi, da bodo posledice tega vidne v

nujnem povečevanju cen in varčevanju na vseh ravneh. (»Na vseh področjih investicij je treba preprečiti drage rešitve in realizacijo pretiranih zahtev«.)

Kljub temu, da perspektive niso rožnate, predvideva novi petletni načrt gospodarskega razvoja (1976—1980) približno enak tempo razvoja kot doslej: nacionalni dohodek naj bi se povečal za okrog 30 odstotkov, industrijska proizvodnja za 33—35 odstotkov in kmetijska za 16—18 odstotkov. To bo mogoče uresničiti seveda le s povečanimi naporji, zlasti z večjo učinkovitostjo celotne proizvodnje, velikim povečanjem storilnosti, varčnosti in disciplino. Hkrati to pomeni, da bo marsikje treba stisniti pas, zlasti na neproizvodnih področjih.

Razumljivo je, da postajajo vprašanja socialne in družbene stabilnosti sploh v takšni luči še posebno pomembna. Pomembnejša postaja tudi vodilna vloga partije ter izvršila vloga države in njenih organov. To je nekaj temeljnih značilnosti madžarske stvarnosti na predvečer enajstega partijskega kongresa, značilnosti, ki ne napovedujejo kakšnega večjega preobrata, pač pa veliko korektur in manjših sprememb smeri. V kolikšen potok ali celo reko se bodo zlili ti številni potoki, ene glavnih vprašanj, na katere bo moral dati odgovor kongres.

Janez Stančič

PRED KISSINGERJEVIM OBISKOM NA BLIŽNJEM VZHODU

Arabski svet razčiščuje medsebojna nasprotstva

Sadat odklonil srečanje z delegacijo PLO - Egipt zahteva ureditev treh ozemeljskih vprašanj: Sinaj, Golan in palestinska država

WASHINGTON, 28. — Ameriški državni tajnik Henry Kissinger bo prišel v Egipt 7. marca. Vest je posredovala danes državno tajništvo. Kissinger bo nato obiskal Sirijo in Izrael. Sporčili so tudi, da bo Kissinger obiskal tudi nekatere druge države tega področja, toda podrobnosti še niso znane. Po svojih pogovorih v Izrael: se bo Kissinger vrnil v Egipt.

V tem tednu pred Kissingerjevim obiskom na Blžnjem vzhodu se razvijajo razne pobude, posebno v državah Blžnjega vzhoda, da bi se vplivalo na odločilen način na rezultate obiska ameriškega državnega tajnika, ki zastopa, kot je znano, tezo reševanja krize na Blžnjem vzhodu »korak za korakom«.

Predvsem moramo omeniti dogajanja v arabskem svetu. Egiptovski predsednik Sadat je zahteval, da bi se o vseh teh vprašanjih pogo-

voril s celotnim glavnim odborom palestinske osvobodilne organizacije (PLO) in ne samo z neko delegacijo tega odbora. Ker ta njegova zahteva ni bila sprejeta, je Sadat odklonil srečanje s predstavniki PLO.

Ta dogodek potrjuje, da obstaja huda nasprotja med Egiptom in palestinskim osvobodilnim gibanjem. Predsednik Sadat je v nekaterih svojih izjavah dejal, da mora palestinsko osvobodilno gibanje (PLO) predvsem razčistiti položaj v svojih vrstah, tako da se ne bi dogajalo, da nekateri predstavniki zastopajo določene težnje, medtem ko drugi izražajo popolnoma drugačno mišljenje.

Razlike in nasprotstva med različnimi stališči pa se porajajo tudi glede splošne strategije in taktike. Za predsednika Sadata je predvsem važna arabska stvar v svetu, ka-

tere je palestinsko osvobodilno gibanje le del. Za PLO pa predstavlja palestinsko osvobodilno gibanje ter ustanovitve nove palestinske države prvo in najbolj bistveno vprašanje.

V krogih palestinskega osvobodilnega gibanja se obsoja vsakršen poskus, da bi se vprašanje krize na Blžnjem vzhodu reševalo na postopen način (se pravi v smislu Kissingerjevih predlogov), ker vsak tak poskus pomeni izdajstvo celotne arabske stvari.

Kazno je, da se bodo razprave v arabskem svetu še nadaljevale. Očitno pa je tudi, da bo Egipt šel naprej po poti, ki si jo je začrtal že v zadnjih mesecih. Po poročilih iz verodostojnih in dobro obveščenih krogov v Kairu je razvidno, da bo Egipt pri pogovorih s Sadatom zahteval ureditev treh osnovnih vprašanj, ki so vsa ozemljiska značaja. Predvsem gre za umik Izraelcev s Sinajskega polotoka, nadalje umik Izraelcev z Golanjskega področja ter ustanovitve palestinske države. Glede umika Izraelcev s sinajskega področja je zadeva še vedno zavita v precejšnjo meglo. Zdi se, tudi po poročilih iz izraelskih virov, da bi se Izraelci umaknili iz gorskih sedel Mitla in Gidi. Ohranili naj bi svoje obrambne položaje na vzhodu teh sedel, medtem ko bi Egipčani zasedli zahodne dele. Vmes pa naj bi tekla pas, ki naj bi ga nadzorovale sile OZN. Izraelci naj bi nadalje odstopili Egipčanom naftna polja pri Abu Rudeisu (za katere pa pravijo, da so skoraj že popolnoma izčrpani), v zameno pa Izraelci zahtevajo določena jamstva ZDA in Irana za dobavo petroleja Izraelu. Nekaj podobnega bi se moralo zgoditi tudi na Golansem področju. Težje pa je vprašanje ustanovitve palestinske države, ker bi tu moralo priti do določene soglasja med kraljem Husseinom in palestinsko osvobodilno organizacijo. Nekateri predlagajo celo, da bi bila nova palestinska država povezana z ozkim hodnikom s Sirijo, tako da bi lahko imela dostop na morje daleč proč od pokrajine Gaza, kjer je izraelski vpliv prevelik.

V okviru teh novih pogovorov in morebitnih kompromisnih sklepov, bi se moral Egipt obvezati, da bo v najkrajšem času obnovil plovbo skozi Sueški prekop, da bo dovoljeval prevažanje blaga za in iz Izraela, da bo obnovil mesta ob prekopu itd.

Izraelci v svojih izjavah pravijo, da bistveno vprašanje reševanja trenutne krize ni toliko v reševanju posameznih ozemeljskih problemov, temveč predvsem v miselnosti arabskih voditeljev, ki nečesto sprejeti dejstva, da mora na tistem področju obstajati neodvisna izraelska država.

LA PAZ, 28. — Devet oseb je izgubilo življenje v letalski nesreči v Cochabambi, ko je bombnik bolivijskega letalstva strmoglavil v bližini mesta. Nesreča je povzročila preplah med prebivalci, ki so dalj časa opazovali akrobatske figure letala.

Ranjenega potnika so rešili iz razbitin vagona podzemeljske železnice ter mu nudijo prvo pomoč

VLAK NA PROGI DRAYTON PARK-MOORGATE SE JE ZALETEL V SLEP PREDOR

Nesreča v londonski podzemeljski železnici Vsaj devetindvajset mrtvih in sto ranjenih

Vzroki nesreče so nerazumljivi, saj je londonski metro popolnoma avtomatiziran - Ne izključujejo možnosti, da se število žrtev v prihodnjih urah poveča

LONDON, 28. — Danes zjutraj je prišlo do najhujše nesreče v zgodovini londonskega metra, saj je londonska podzemeljska železnica skoraj popolnoma avtomatizirana, tako da bi zavore začele same delovati, če bi po naključju strojevodja pozabil poseči. Zavore se samodejno vključijo, tudi v primeru smrti obeh strojevodij. Vsiljuje se domneva tragične posledice o-kvar in človeških pomanjkljivosti, ki so se zjutraj pojavljale v številni delavci, da bi prišli na svoja delovna mesta. Na srečo je bil vlak, z ozirom na zgodnjo uro, relativno prazen, sicer bi dokončni obračun bil mnogo težji.

Vlak je privozil z vso hitrostjo na postajo Moorgate, kjer bi se moral ustaviti. Proti pričakovanju pa je nadaljeval svoj brezglavi dir in se zaletel v slepi predor. Prvi vagon se je dobesedno zaril v zid, druga dva pa sta naletela nanj. Iz pričevanja ranjenec je razvidno, da je takoj po nesreči zajel vse, ki so bili ujeti v razbitinah, panika, strah, saj je obnem zmanjkalja tudi luč, ki se je spet pojavila čez nekaj minut. Po desetih minutah so se posegli gasilci in policaji ter z varilnimi aparati skušali rešiti ranjence iz razbitin. V najbližjih bolnišnicah, kamor so sprejeli ranjence, so uredili posebne transfuzijske centre, številni Londončani so prostovoljno darovali kri, ki je začelo primanjkovati.

Da bi ugotovili tehnične vzroke nesreče bo treba čakati nekaj dni.

Zdravstveno stanje večine ranjenec ne povzroča skrbi, saj gre v glavnem za relativno lažje poškodbe, kot so zlomi udov, reber in večje ali manjše praske po glavi, čeprav, na žalost, ne manjkajo primeri poškodbe. V trenutku ko poročamo, je v prvem vagonu, do katerega reševalci, kljub vsem naporom še niso prišli, vsaj 15 trupel. Ozračje v predoru je postalo zelo težko zaradi gorenja varilnega og-nja. Ranjenec, ki jih rešijo iz

razbitin, dajo reševalci kisikove maske.

ISLAMABAD, 28. — Ob zaključku tridnevne obiska iranskega šaha v Pakistanu, se je slednji vrnil v Teheran. Med pogovori v mestu Larkani sta šah in ministri predsednik Ali Buto izmenjali mnenja o mednarodnem položaju ter o položaju na indijski podcelini. Pred odhodom je iranski šah Pahlavi izjavil, da so bili pogovori zelo plodni.

Partizansko topništvo je izstrelilo na letališče 14 raket, ni pa mu uspelo prekiniti letalskega mostu, s katerim dobavljajo ZDA žito, riž, gorivo in strelivo kamboškemu glavni mestu. Po drugi strani pa je Lon Nolovo topništvo silovito bombardiralo vzhodni breg Mekonga, kjer me-nijo, da so trije polki partizanov. Napada se se udeležili tudi oboroženi helikopteri, vojaško poveljstvo v Phnom Penhu pa o izidu te operacije ni dalo nobenega poročila.

Kamboški princ Sihanuk je poslal iz Pekinga brzojavko štirim demokratičnim predstavnikom ameriškega senata. V svoji poslanici ob-tožuje Združene države genocid v Kambožji ter napoveduje skorajšnji padec Lon Nolove vlade. Sihanuk je brzojavko naslovil »vodjo demokratske skupine v senatu Mika Mansfielda, na vodjo komisije za zunanje zadeve Johna Sparkmana, na senatorja Edwarda Kennedyja in na senatorja Georgea McGoverna. Sihanuk nadalje pravi, da je ameriška vlada pred kratkim zavrnila nekatere predloge kamboških komunistov, ki bi hoteli o- se že enkrat prene-hati ameriško vmešavanje v kamboš-ške zadeve ter da bi vzpostavili di-plomatske odnose med Washingtonom in osvobodilnim gibanjem.

Tiskovna agencija kamboških osvobodilnih sil pravi, da so v zadnjih dneh celi oddelki Lon Nolovih čet dezertirali in se pridružili partizanom. Položaj na reki Mekong je za vladne sile obupen. Noben konvoj ne more več prodrati do Phnom Penha, saj partizani popolnoma nadzorujejo obe obali reke. Obstoj kamboškega vladnega mesta je sedaj odvisen izključno od letalskega mostu, ki dovaža v mesto vsak dan 1000 ton hrane in streliva. Izvedenci zatrujejo, da potrebuje kamboško glavno mesto vsaj 1500 ton raznega materiala na dan, da bi se lahko režimske čete zoperstavile prodirajočim osvobodilnim enotam. Borba za letališče bo torej toliko bolj huda, saj je edina pot, po kateri lahko Američani oskrbujejo Phnom Penh.

Debata o desničarskem poskusu upora v grškem parlamentu

Papandreu: zarotniki povezani s krogi NATO

Minister za obrambo Averoff podal poročilo o neuspelem vojaškem uporu - Mladi poveljniki preprečili puč

ATENE, 28. — Danes je grški minister za obrambo Averoff odprl parlamentarno debato o ponesrečenem vojaškem puču v Grčiji. Minister je izjavil, da je več kot sto grških častnikov, ki so se uprli v nekaterih garnizionih v glavnem mestu in tudi v raznih pokrajinah skušalo vzpostaviti oblast vojaške junte ter strmoglaviti s silo sedanjega parlamentarno vlado. Zarotniki, ki so nadalje nameravali osvoboditi iz zavora bivša grška diktatorja Papadopulosa in Joanidesa ter najvišje predstavnike preteklih vojaških diktatur, ki so sedaj priprti v Pireju pod obtožbo veleizdaje. Zarotniki so

ster Averoff je odgovarjal na obtožbe parlamentarne opozicije, češ da vlada ni sprejela v sedmih mesecih, odkar je na oblasti potrebnih ukrepov, da bi preprečila akcije privržencev diktature. Odmrnil je, da je bila vojska, v trenutku ko se je junta sesula, v kaotičnem stanju zaradi poloma ekspedicije na Ciper ter zaradi izjalovljene splošne mobilizacije. Številni častniki pa so se tudi upirali civilni vladi. Če dalj časa se je govorilo o poskusih ponovnih pučev. V novembru so morali celo znani politični ljudje zapustiti svoje domove, ker so se bali, da bi jih pučisti aretirali.

Vlada pa je sprejela ustrezne ukrepe ter je odpoklicala 26 višjih generalov, 24 generalnih brigadirjev ter kakih 60 polkovnikov. Nadalje je odpoklicala številne častnike, ki so bili znani zaradi svojih simpatij do desničarskih ekstremistov.

Na današnji debati je Georgios Mavros, ki zastopa sredinsko pozicijo zahteval, naj Karamanlisova vlada sprejme ukrepe, ker bi se sicer lahko zgodilo, da bi prišlo do ponovnega puča. Andreas Papandreu, ki zastopa levičarsko opozicijo, je obtožil za prevratniško delovanje organizacijo NATO in ZDA. Po njegovem mnenju so uporniški častniki skušali okrepiti s silo v Grčiji politične filoameriške načrte. Papandreu je dejal, da NATO ne predstavlja organizacije, ki bi se borila za svobodo narodov, temveč je le policijsko telo zahodnih držav.

LA PAZ, 28. — Devet oseb je izgubilo življenje v letalski nesreči v Cochabambi, ko je bombnik bolivijskega letalstva strmoglavil v bližini mesta. Nesreča je povzročila preplah med prebivalci, ki so dalj časa opazovali akrobatske figure letala.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Zelo živahna in odkrita razprava

(Nadaljevanje z 2. strani)

budi izmikajo, bo KPI z ostalimi organizacijami vseeno šla v ta boj, pri katerem je treba angažirati slovenske in italijanske demokrate.

Po nekaterih pripombah na račun nezadovoljivega dela slovenske komisije v KPI, je Lovriha predlagal, naj se izboljša glasilo »Delo«, ki lahko postane mesečnik, naj se pri volitvah da na glasovnice poleg italijanske tudi slovensko kratko in končno naj se imenuje v centralni komite partije tudi en slovenski delegat, kot sta bila svoj čas Karel Šiškovč in Marija Bemetič.

V drugem delu svojega govora je nael zgodovinsko vprašanje, »težko vprašanje, zlasti za tiste, ki ni so zgodovinarji, čeprav so živeli v tistih dramatičnih dneh.« Sloven-sko prebivalstvo je poznalo samo fašistično, diktatorsko Italijo, ki je zatirala njene najosnovnejše človeške in državljanske pravice. In zato so se Slovenci priključili osvobodilnemu boju jugoslovanskih narodov, ki ga je vodila jugoslovanska komunistična partija. Od povsod, od »posebnih bataljонов« ali anglo-ameriškega ujetništva in to v južni Italiji, na Siciliji, na Sardiniji ali v Afriki, vsi smo svobodno izbrali pot, ki nas je popeljala preko Barija v odločne in slavne boje v Jugoslavijo. In v tem boju smo bili tudi na strani italijanskih in garibaldinskih brigad. In ta slavna jugoslovanska vojska je 1. maja 1945 ob podpori tržaških slovenskih in italijanskih delavcev in demokratov osvobodila Trst od naci-fašističnega zatiranja in je za vedno izbrisala iz te zemlje »provinco tretjega reicha«.

»V istem trenutku, ko smo izgnali fašiste, je nastala nova revolucionarna in ljudska oblast, ki je pozneje bila po volji Anglo-Američanov poražena.«

»Res je, da je bil v prvih povojnih letih Trst v žarišču pomembnega in nevarnega mednarodnega spopada, a je tudi res, da so komunistične partije celega sveta podpirale do mirovne konference stališče Jugoslavije in jugoslovanske partije, ki sta zahtevali Trst. Kot je tudi res, da so se za to rešitev borili iz prepričanja ali partijske discipline tržaški delavski razred, slovenski in italijanski demokrati.«

»Ker zadeva razkol in obsodbe Jugoslavije s strani Kominforma, popolnoma soglašam z mnenjem najvišjih voditeljev italijanske komunistične partije, ki je bilo in je še vedno skrajno kritično,« je se dejal Lovriha. »Obsodbo in razkol je vsilil Stalin, prav tako kot je brez krivde obsodil številne sovjetske voditelje in voditelje držav ljudske demokracije, kot na primer Slanskega. Z obsodbo Jugoslavije se je takratna komunistična partija Trsta takoj razk-lala in z njo demokratično in antifašistično gibanje.«

»Osebo,« je nadaljeval Lovriha, »sem se odločil za Kominform, ker sem veroval, da imajo prav vse komunistične partije sveta, ki so podpisale tisto dolgo obsodbo, in ne samo ena, jugoslovanska komunistična partija, pa čeprav sem ji bil takrat zelo blizu.«

»Kominform je bil za nas huda drama, pravi pretres in največje celo smo plačali prav mi Slovenci, kominformisti in ne, Mi smo trpeli pod fašističnim režimom, mi smo največ žrtvovali v osvobodilnem boju in ni nam bilo treba drugega, kot se Kominform, ki je prišel kot strela z jasnega, zato da je ločil Slovence, partizane, komuniste in antifašiste. Kdo je takrat imel prav? Tisti, ki so se odločili za kominform ali tisti, ki so se odločili za Jugoslavijo?«

»Če je bila resolucija Kominforma napadna, to pomeni, da ni imel

prav nihče. Neresno je hoteti imeti vedno prav in to na mejnem področju, češ da je nasprotnik nacionalist.«

»Je danes potrebna avtokritika teh ali onih? Menim, da ni potrebna danes, kot ni bila potrebna včeraj. Pravijo, da je naša tržaška partija velika, internacionalistična in da je to rezultat Kominforma. Jaz sem v tej partiji od njene ustanovitve in prej sem bil v drugi, na kar sem ponosen. Toda italijanska komunistična partija, bližnja goriska federacija ali tržaška sekcija niso prav tako velike, borbene in internacionalistne, pa čeprav niso prestale tistega viharja in tistega »sunka burje«, ki smo ga prestali v Trstu?«

»Naša partija in torej naša federacija ne sme, po mojem mnenju, napraviti ničesar, kar bi žalilo slovenske ali italijanske tovariše, če hoče uresničiti svojo politiko dobrega sosedstva s socialistično Slovenijo, konkretizirati in poglobiti sodelovanje, kot to tudi piše nad to tribuno.«

»Treba je upoštevati čustva slovenskih tovarišev naše dežele, od katerih velika večina ni več pripravljenega dopuščati, da so vmešani v polemike med našo federacijo in Zvezo jugoslovanskih komunistov, ki lahko samo škodijo federaciji in še posebej slovenski narodnostni skupnosti.«

»S tem hočem reči,« je zaključil Lovriha, »da se ne sme pisati zgodovine naše partije. Vsakdo, ki je sposoben, lahko piše in prevzame odgovornost, za kar je napisal. To da ne morem se strinjati, da vse, kar napiše neki tovariš, pa čeprav kvalificiran, postane uradna zgodovina naše partije, kot bi nekateri to želeli. Drugače se bomo lahko znašli pred različnimi uradnimi zgodovinami, saj imamo vsi pravico pisati in različno ocenjevati zgodovino.«

crisan

totalno uničuje prhljaj

Crisan šampon
s substanco OM 80
ni učinkovit samo pri
spiranju prhljaja, temveč
uničuje tudi bakterije
in glivice, kadar so navadni
šamponi proti prhljaju
brez moči

ILIRIJA, Ljubljana
v sodelovanju z

